

na paleido. Reikia pastebėti, kad sargybinių, atradę pilkajį, visur save gausiai vaissio.

Gegužės 7 d. buvo krečiami Itkonis ir Vėžonys; Itkonys neko ypatingo neatrasta, jei neminėti, kad jie gerai policiją pavaišino šnapsu ir valgiais. Vėžonyse atvažavo pas Adomą Pėžą. Buvo padaryta krata; atrasta: apie 10 "Sparvos" egz., apie 30 atsišaukių "Draugai darb. ir darb.", L. S. D. P. C. K. išleistų ir apie 50 "Naujosios Gadydės" įvairių numerų; paėmė dar rusišką knygutę "Molodaja Žižn". Bekredulama, policija pasigedo Adomo sumaus, Povilo; sargybinių, primušė šaudyklės, soko vyties, bet nebeapsivijo. Krėtė kainynų klotimus, bet ir ten nebesuradė. Paskui buvo krečiamas Kazys Pėža; pas jį nieko neatrasta. Toliaus krėtė pas Vireliuną; rasta dvi priešingai knygutės. Su savo gūviu policija parsidangino miestelį. Kratas darė uriadūnas, žandaras ir du sargybinių. Bet štai ateina iš miestelio žinia, kad tuojau pribūtų Ad. Pėža ir Petras Vireliunas pas pristovę juodu įkiso kalėjimą; prieš įdėdami kalėjimą, pas P. V. atrasta dar kelios knygelės; Pėža policija ketinanti tuomet paleisti, kai ateisiantis sunus pavaduoti. Ant rytojaus vėl atkėlė jau pristavęs su sargybinių gauda pas Pėžą, bet ir tuokart Povilo nerado; jis, "matomai", pasitraukė į "lagerius".

Gegužės 12 d. Pėža ir Vireliuną išvarė Raguvon pas tarytoją. Tą pačią dieną, sargybinių, bevažiudami Lebedziūsa, dar kartą užvažiavo į Vėžonius Ad. Pėžos kiaman: klausinėjo sunus. Musų tvarkos dabotojai duoda didelę valią savo rankoms. Taip, gegužės 7 d. jie labai sumušė Vėžonius sodžiaus dešimtininką Pilkauską, jam pasipriešius atleisti jį nuo važinėjimo su policija. Už kelių dienų apdaužė nuėjusius kalėjimą prikalvinti sumintų P. Vireliuno ir Ad. Pėžos, P. Žebj ir K. Pėžą; musė kardais ir nagaikomis.

(Iš "Sk.")

IŠ PAZERIU.

Vilk. psv.

Antrą Sekminių dieną atvažiavo į Stratus pas ukinkiną Iškauską sargybinių sumiti Armino; bet, jo neradę, paėmė Iškauską ir išsivežė; žvėriškai mušdami, nusiėžė į Gudelių pas Šulį, kuriam ir gėto nuo jų; tik, Skuicenei — mus koloti, paleido abudu. Paskui gegužės 28 d. naktį suėmė Stirniskius S. ir Z. ir nusiėžė į Vilkaviskį. Kiti sargybinių krėtė tuo tarpu Sarmacinuose Česienę ir Šeštoką, bet ir čia nieko nerado ir nesuėmė. Pas Šeštoką ypač įėjo šantuvo ir jo sunus Konstantino, kurio nebuvo namie; šantuvo beįsiskandė, gerkai išsluostė palėpes, bet niekur nerado ir išvažiavo, nieko nepaėmė. Konstantinas.

(Iš "Sk.")

IŠ GELGAUDIŠKIO.

Naum. apskr.

Rudenį 1905 m. valstiečiai, išbaigę per vasarą malkas, važiavo miškan, nes turėjo tiesas ant servitutu sausų medžių. Kai kurie pakirto medžių vertės nuo 60 k. iki 2 r. Dvarininkai taipgi vežė kuostoriausius medžius, ir dabar viską už iškirtus medžius uždėjo ant musų sprando, apskundę mus pas kamisorių. Kamisorius, laikydamas dvarininkų pusę, prisidėjo kiekvienam valstiečiui nuo 41 rub. iki 300 rub. t. y. šimteriopai viršaus, negu buvo verta. Ant valstiečių padavė skundą į gubernijos komisiją, bet žinomas priežodis: "varnas varnui akies nekerta" ir ten užtvirtino komisoriaus nusprendimą. Žmonės, matydami, kad neteisėbė ima viršų, toliau ir nesiskundė.

Kai kurie valstiečiai užrašė savo ukes tolimiems giminiams, o patys išbėgo į užsienį, kad nerikėtų neteisėtų bausmių mokėti ir kad nors kiek vaikams turto paliktų.

Balandžio 29 d. pas valstiečius pradėjo lankyties kamarninkas iš Sakių ir pradėjo dėt areštus pagal nusprendimą. Bet negana to. Pagal nurodymą dvarininkų bičiulio, provincinio Strimo, kamisorių į užsienį, ant jų uždėta bausmę turi užmokėti tie, kuriems tapo ukės užrašytos, taip kad kai kuriems valstiečiams, turintiems 6 margs, prisieina mokėti po 300 rub.

Kuomet dvarininkai parduos ukes, o žmonėms liks tik badas, asaros ir begalinis skurdas.

Dvarininkai skubina kirsti kuostoriausius miškus, gabena juos į užsienį, pripildę pilnus kišenių pinigų, paskiria už gerą patarimą provincininkui Strimui 10% nuo visų pinigų atimtų nuo valstiečių.

Iš vienos pusės valdžia, iš kitos pusės dvarininkai su kunigaigais, stipriai susitarę, kovoja prieš valstiečius. Jų ateityje laukia turtas, o valstiečiai tik galės, tarbas užsikabinę, rankas ištiesę, maldaul pagelbos. O gal valstiečiai susipras ir kitoki, geresnį kelią apsirinkti? Oi, būtų jau ir laikas susiprastil....

J. Jakutis.

IŠ ANYKŠČIU.

Ukmerg. apskr.

Vyrų mokykloje du mokytojų. Rusas — vyresnysis Baravykas ir jaunesnysis Gorinas lietuviai. Lietuvio mokytojo baurus padėjimas, gyvena jis ant augsto ir urve. Ant augsto vėjai vaidinasi. Rusas tai jo ir tėvas ir dievas. Lik šiam laikui nėra čia jokios yaldžios žinios apie išguldymą priūtų kalbos, per tai Gorinas, liuguldamas visai nuo ruso Baravyko, nežino kaip mokytį lietuviškai ir kiek mokytį, per tai jis mokina lietuviškai taip, kaip nurodo Baravykas (jis mat didžiai bijo Baravyko). Žmonės didžiai pasipiktinę Baravyku. Per valščiaus suėgė žmonės norėjo sumazinti algą rusui, bet Gorinas prašė žmonių, kad to nedarytų, bijodamas, kad valdžia paskui nekaltintų jojo, buk jis pamokino žmones taip daryti. Gorinui gi sueiga padidino algą ant 14 rub.

Dar mažas apsiereikšimas Anykščių mokykloje. Kuomet rusai sumazino algą sargo užlaikymui iki 32 rub. (pirmą, mat, gaudavo 64 rub.), jis suvis atsisakė ir nuo likusių 32 rub. ir pareikalavo, kad jam viršaitis nusamdytų, to dėlei visą savaitę nemokino vaikų. Kuomet vaikai susirenka, jis atsako, kad nėra kam krosnį pakurti ir paleisdamo vaikų namon. Taip buvo per visą savaitę, kolai viršaitis nenusamdė jam sargą. Žmonės būtų seniai jį išgine, kad ne antstolis ir gauda sargybinių. Direkcija viską žinojo, bet savo bičiulį nukliudė. Tegul taip padarytų lietuvis — atsidurtų, kur pirai auga.

J. Perkunelis.

(Iš "L. U.")

LIETUVOS SOCIJALDEMOKRATŲ ATSTOVŲ PRANEŠIMAS APIE ŽEMĖS KLAUSIMĄ LIETUVOJ.

Lietuvos socialdemokratų knopai įlavė dumai sekantį pranešimą apie žemės klausimą Lietuvoj:

Lietuvos valstiečiams truksta (stinga) žemės: tam trukumui pakakinti gali būti paimtos: valdžios, caro giminės, vienuolyno (kloštorio), cerkvių, bažnyčių ir šiaip savininkų žemės, kaip didžiųjų, taip vidutinių žemininkų; žemės santykiai ir pats ukis Lietuvoj turi savo ypatybes. — taigi, dėl to viso Lietuvos socialdemokratų atstovų kuopa reikalauja, kad žemės klausimas Lietuvoj būtų išspręstas vienu laiku, kaip ir visoj valstybėje. Pamatai, ant kurių tas klausimo išspręsimas turi būti statomas — tokie:

1) Visa, kuri yra Lietuvoj, valdžios žemė, miškai ir ežerai, caro giminės, vienuolynų, cerkvių, bažnyčių ir šiaip savininkų, kaip didžiųjų, taip ir vidutinių žemininkų — atimama be išpirkimo.

2) Iš atimtosios žemės, vandenų ir miškų susidaro vadinamasai Lietuvos žemės fondas, perduodamas Lietuvos seimui, išrinktam visuotiniu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, neskiriant lyties, tautos ir tikėjimo.

3) Lietuvos seimas nusprendžia, kokio didumo žemė nebega- lija būti atimta; jis nutaria taipogi, kokiomis sąlygomis vietiniai gyventojai galės naudotis minėtoju fondu.

Pirma gi, kolie tos permainos bus įvykdytos, reikalinga, kad: 1) Butų panaikinti visi varžomieji žemės įstatymai, būtų leista jiems sauti žemę liusiai naudotis.

2) Kad būtų panaikinti išperkamoji mokesniai "palaidiejiems" (valniems, liuosiom, liuosiom) žmonėms.

Žemės klausimui svarstyti ant vietos ir pirminiam žemės reformos darbiui atlikti reikalinga įsteigti demokratiškai išrinktą

vietiniai komitetai ir vienas bendras visam kraštui centro komitetas. Tie komitetai turi peržiūrėti visus žemės ginčus tarp valstiečių iš vienos ir dvarininkų — iš kitos pusės. Be to, kad nebūtų eikvojamas bereikalo miškas, komitetai gali, reikalaujant esant, užginti kirsti ir parduoti miškus.

(Iš "Sk.")

IŠ AMERIKOS.

AUKOS APVAIKŠČIOJIMO 4 D. LIEPOS.

New York. Nė vienuose metuose nepračina apvaikščiujimas amerikonių patrijotiskosios šventės be didelių aukų: sudėjus jas kruvon, pasirodo, jog Amerikoje 4 d. liepos užmūša ir sužeidžia tiek žmonių, kaip susirėmimuose priešingų armijų karės laike. Šiomet New York'e 7 ypatos likosi užmuštos, 6 mirtinai sužeistos, 12 ypatų nužudė rankas, o 423 sužeistų reikiėjo gabenanti į ligonitvį, neskaitant privatiskai besigydančių.

MUSIS TERP CHINIEČIU. Philadelphia, Pa. 7 d. liepos užgimė čia kruvinas musis terp chiniečių. Du chiniečiai likosi užmušti. Policija suėmė keliolika chiniečių.

SCHILLERIO PAMINKLAS.

St. Paul, Min. Courto parke, 7 d. liepos likosi atidarytas, iš aukų surinkti nuo gyventojų, vokiškojo raštinniko Schillerio paminklas. Du jo veikalai: Vilis Tell ir Orleanso mergelė vėliau yra ir lietuviškai.

MUSTYNĖS TERP LENKU.

Utica, N. Y. Čianykščiai priemištieji Yorkville, terp išmestų iš saliuo lenkų ant gatvės užgimė kruvinas musis. Du lenkai: Geskowskii ir Szecekl liko užmušti ir į kanalą įmesti; Malinowski teipgi liko į kanalą įmestas, bet jam pasisekė išsigelbėti. Suareštuota 12 lenkų.

INGABENTI DEIMANTAI

New York. Per New Yorko portą šiuose metuose (nuo 1 d. liepos perėmty metų iki tokiame jau laikui šių metų) įgabenta deimantų už 41 milijoną doliarų. Didėsne pusė deimantų iškasty pietinėj Afrikoje eina į Ameriką.

SUGRIUVO NAMAI.

Indianapolis, Ind. Sugriuvo čia dveji mūriniai namai ant kerčių Meridian ir Mariland str. Sugriuvę namai paskui užsiedė. Nuostolius padarytus skaito ant \$250000.

GAISRAI.

Minneapolis, Min. Sudėgė čia ant 4 lubų namai pn. 247 Nierlett ave. Nuostolius skaito ant 200000 dol. Gaisras užgimė nuo feiverių, kurie pats užsiedė.

Montgomery, Ala. Sudėgė čia Western Alabama and Atlanta geležinkelio fracht krautuvę, sudėgė įturis 42 vagonų.

Berzelio mėnesįj Amerikoje gaisrai pridirbo nuostolių ant \$14765000, o per šešis šių metų mėnesius ant \$17477500.

El Paso, Tex. Gila rezervacijoj siaučia girių gaisrai. Ugnis išnaikino jau kelis tukstančius akirų girios.

VĖTROS.

El Paso, Tex. Tuluose šeto Texas apskrityuose 2 d. liepos siautė smarkios vėtros, kurios veik su visu išgriovė miestelius Merkel ir Rochester. Prie to ir tulas žmonių skaitlius tapo sužeistų, bet užmuštų nėra.

AUDROS.

Milwaukee, Wis. 4 d. liepos, vakarinuose Wisconsin kraštuose siautė audra ir vėtra, kuri daug nuostolių pridirbo; smarkiausiai ji siautė apfinkinėse La Crosse; Dakdalėje beveik visos triobos sugriautos, arba drūčiai pagadytos. Prie to ir kelios dešimtys žmonių likosi užmuštų.

Long Pine, Nebr. 7 d. liepos šitoje apfinkinėse siautė audra ir tornado (vėtra); puolė teipgi dideli ledai, kurie daug nuostolių pridirbo. Vėtra sugriovė daug triobų miestelį, tame ir metodistų bažnyčią. Nuostolius vėtros padarytus skaito ant 100000 dol.

NELAIMĖS ANT GELEŽINĖJ. KELIU.

Keyport, M. Y. Važiujant iš parko savininkui muilo dirbtuvių Horandtui, ant jo automobiliaus užbėgo geležinkelio traukinys ir automobilis sudaužė. Prie to Horandt likosi užmuštas, o keli jo šeimos nariai sunkiai sužeisti.

Clarksburg, W. Ya. Netoli šito miesto iš rėlių išsoko pilnas žmonių elektriskasis karas ir nu puolė nuo augsto pylimo į grabę. Prie to dvj ypatos likosi užmuštos, o devynios sunkiai sužeistos.

IŠ DARBO LAUKO.

Alaskoj darbai eina kaip visada, bet darbininkų yra daugiau negu reikia, garlaivių kompanijos atgabenā dar vis naujus. Dėlto ir darbininkų algos puola, kadangi aukso kasyklų savininkai turi jau iš ko pasirinkti.

New York. Čianykščiai šašlavų vaziotojai sugrijo. prie darbo, kadangi miesto majoras pažadėjo ištirti jų pasiskundimus.

Allenport, Pa. Daug šitoje aplikinėse esančių anglių kasyklų pristos prie unijos.

Cleveland, O. Darbai eina čia gerai, darbininkų be darbo nėra.

New York. Pasibaigė čia streikas vežėjų American Ice Co., kadangi kompanija pažadėjo prīinti atgal streikavusius vežėjus.

Cleveland, O. Sustreikavo čia išnaujo darbininkai Globe laivų dirbtuvių, kadangi kompanija dar neprasiūlo sugabentų čia streiklauičių.

Denver, Col. Konvencija Western Federation of Miners vėl įrinko savo viršininkais valdžią apkalvintus Moyer ir Haywood.

St. Louis, Mo. Darbininkai čianykščiai niebelių dirbtuvių pakėlė streiką. Jie reikalauja 8 val. darbo dienos ir po 35c. už darbo valandą.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ HEINEMAN, WIS.

30 d. berzelio parengėme čia balių. Susirinko ne mažai lietuvių, keli latviai, o tik viena mergina, kuri didesnį prilaikumą rodė latviams negu lietuviams. Tas ir supykino lietuvius, is to užgimė ir muštynės.

Lietuvių yra čia apie 40. Bažnyčios nėra, het užtai saliuas arti, tai lietuviams labai paranku jame pinigus praleisti. Daugiausiai vienok vaidų kyla dėl šančios čia vienos merginos, kadangi visi mat norėtų jos prilaikumą turėti, o daugeliui tas juk visai negalimu.

IŠ LORAIN, O.

Darbai eina čia gerai; uždarbiai ne vienodi: nuo \$1.60 iki \$3.00 ir daugiau ant dienos. Iš kitur pribuvusiam darbas nesunku gauti: lietuviai turi ne prasčiausius darbus.

Čianykščiai lietuviai bunda iš miego ir pradeda darbuotis. 23 d. berzelio susitvėrė čia S. L. A. kuopa. Tautiskās lietuvių supratimas teipgi kyla: pirmą savą vadinavo lenkais, dabar jau lenda iš svetimio kailio, susitvėrus kuopai, prie jos pristoją. Žinoma ir dabar dar yra savų lenkais vadinančių, besilaikančių lenkiskų organizacijų, bet mes neprivaleme paisyti to, turime musų darbą toliau varyti.

Kuopos sanarys.

IŠ BENLD, ILL.

Mes sanariai 155 kuopos (ar S. L. A. Redf), netorėdami pasilikti užpakaly kitų vietų lietuvių, 2 diena berzelio užprašėme drg. Grigaitį, atstovą L. S. D. P. ir parengėme prakalbą. Pakviečiant susirinkimam pliakatai nebuvo dalinami, bet sulaukus vakaro, žmonių prisirinko pilna svetainė vyrų ir moterų; buvo svečių iš Collinsvilles. Iš vietinių lietuvių tie tik susirinkimam neatėjo, kurie nesupranta; kas tai yra laisvėtvėnės, kurie, kaip šikšnosparnių.

niai, bijosi šviesos, nuo jos tamsose olose kavoja.

Susirinkimas likosi atidarytas 7 1/2 val. Pirmiausiai mažos mergaitės Kufikauskutės deklamavo užbėgo geležinkelio traukinys ir automobilis sudaužė. Prie to Horandt likosi užmuštas, o keli jo šeimos nariai sunkiai sužeisti.

Clarksbuurg, W. Ya. Netoli šito miesto iš rėlių išsoko pilnas žmonių elektriskasis karas ir nu puolė nuo augsto pylimo į grabę. Prie to dvj ypatos likosi užmuštos, o devynios sunkiai sužeistos.

Matulevičutės padainavo dainą apie Birutę. Paskui vėl kalbėjo drg. Grigaitis. Jis aiškino netikumą dabartinio sudėymo, ypač gi netikusį Maskolijos sudėymą, kur žmones valdžios labiausiai prislėgti. Atsirado vienas tamsuinas, kuris pertraukė Grigaičio kalbą, pradėjo girti carą, išrodinėjo neva gėrus jo darbus. Užklaustas koki tie gerieji caro Mikalojaus darbai, atsakė: ugi caras išliuosavo musų tėvus nuo baudžiavos (ne Mikalojaus panaikino baudžiavą, bet Aleksandras II ir tai vien todėl, kad panaikinus ją visuose Europos kraštuose, ji ir Maskolijoje negalėjo ilgiau laikytiesi. Ištikro baudžiavą Maskolijoje ne caras panaikino, bet prancuzai, kurie, sumušdami maskolius 1856m., parodė žmonėms netikumą ir silpumą caro valdžios. Red.). Mat žmogelis kitų nuopelns priskaito carams, o užmiršta, kad jis pats nuo caro pragrų turėjo dūmti į laisvės, geriau surėdytą kraštą duonos įieškoti.

Juk tėvynėj revoliucionieriai ir kovojo su caro randu, kad žmonės svetimuose kraštuose nereikalautų duonos ir laisvės įieškoti, kad Lietuvoj būtų tokios jau sanlygos kaip Amerikoje ar kituose vakarietės Europos kraštuose. Kad ir Lietuvoj žmonės galėtų dirbti laibui giminio krašto, kad galėtų savo buvį pagerinti, pasilinusuoti nuo skurdo ir prispaudimo.

Pinigai perduoti "Lietuvos" redakcijon. Skiriame juos revoliucionieriams L. S. D. Partijos. A. Urzy.

St. Louis, Mo. Darbininkai čianykščiai niebelių dirbtuvių pakėlė streiką. Jie reikalauja 8 val. darbo dienos ir po 35c. už darbo valandą.

Alaskoj darbai eina kaip visada, bet darbininkų yra daugiau negu reikia, garlaivių kompanijos atgabenā dar vis naujus. Dėlto ir darbininkų algos puola, kadangi aukso kasyklų savininkai turi jau iš ko pasirinkti.

New York. Čianykščiai šašlavų vaziotojai sugrijo. prie darbo, kadangi miesto majoras pažadėjo ištirti jų pasiskundimus.

Allenport, Pa. Daug šitoje aplikinėse esančių anglių kasyklų pristos prie unijos.

Cleveland, O. Darbai eina čia gerai, darbininkų be darbo nėra.

New York. Pasibaigė čia streikas vežėjų American Ice Co., kadangi kompanija pažadėjo prīinti atgal streikavusius vežėjus.

Cleveland, O. Sustreikavo čia išnaujo darbininkai Globe laivų dirbtuvių, kadangi kompanija dar neprasiūlo sugabentų čia streiklauičių.

Denver, Col. Konvencija Western Federation of Miners vėl įrinko savo viršininkais valdžią apkalvintus Moyer ir Haywood.

St. Louis, Mo. Darbininkai čianykščiai niebelių dirbtuvių pakėlė streiką. Jie reikalauja 8 val. darbo dienos ir po 35c. už darbo valandą.

IŠ DAYTON, O.

27 d. berzelio, žvejodamas, įpuolė į vandenį 12 metų sunus lietuvio Žibavičiaus ir, prigėrė. Mat vaikas, traukdamas iš vandens meškerę, paslydo ir puolė į upę. Kol spėjo atbėgti pagelba, vanduo vaiką nunešė ant dar gilesnės vietos, kur jis ir prigėrė.

Velionis lankė mokyklą, mokėsi gerai, kiek galėdamas, stengėsi ir kitus pamokyti. Nors buvo dar mažas vaikas, bet jau suprato naudą ir reikalą mokslo.

M. Z.

IŠ VISUR.

Delegatai Sveicarijos universitetų nutarė maskoliskuosius ir kitokius svetimų kraštų studentus priimti tik ant tokių išlygų, kokių nuo jų reikalaujama jų gimtiniuose kraštuose.

Vengrijos parlamente pasitarė čia parlamento 40 kroatų atstovų. Jie mat tokiu būdu protestuoja prieš priverstiną vartojimą magyariškos kalbos ant Kroatijos geležinkelij.

Ant priginulinių Portugalijai Azorų salų, mieste Angra de Heroismo pasikėlė gyventojai. Kariumenė atsisakė citi prieš žmonis.

Dėl šimtmetinių sukaktuvių ginimo dienos garsaus italisko patrijoto Garibaldi, karalius atleido kaltę visiems politikiems prasikaltėliams, išėmus vien anarchistų.

Žinios ateinančios iš Indijų patvirtina neužganėdinimą indijiečių, kuris juo toliau, juo smarkiau kreipiasi prieš Anglijos valdžią ir platinasi vis toliau.

Italijoje, mieste Palermo užgimė visuotinas darbininkų streikas; streikuose dalyvauja 15000 darbininkų.

Mieste Tiflise, ant Kaukazo, ant kapo savo mirtinos, nusišovė policijos perdėtinis, pulkininkas Buldanskij.

Airijos sostapilėj Dubline ne sugauti vagiliai iš tvirtynės pavogė už \$250000 visokių viešpatystės savasčia esančių brangenčių.

Montenegro sostapilij Ceti-nijoj suareštavo 15 armijos oficerių. Juos apkaltina už sukalbį prieš randą.

Vokietijoje, mieste Heidelberge pasimirė pagarsėjęs protmylis, universiteto profesorius Kuno Fischer.

Biscayos jurių kojoj paskendo prancuziskās garlaivys "Sow Benito". Prie to prigėrė kapitonas ir šeši jurininkai.

Prancuzijos parlantas priėmė tiesas 8 val. darbo dienos visose Prancuzijos kasyklose.

Daugelyj vietų Vokietijoje leidai labai daug nuostolių laukiose pridirbo.

PIRMOJI LIETUVIŲ DAILES PARODA VILNIUJE.

(Gruodžio 27 d. 1906m. — Vasario 15 d. 1907m.)

Dar taip nedaug nuveikta mūsų kultūros dirvoje, dar tiek darbu — ir tai pamatinio darbo — laukia mus ateityje, kad šiandienos veletas kulturiškojo darbo faktų iš Lietuvos gyvenimo tepiguli istorijai.

Sio straipsnio tikslas — surinkti ir vienon kuopon suvesti faktus ir aplinkybes, kokiose gimė Pirmoji Lietuvių dailės Paroda Vilniuje. Busimam Lietuvių Dailės istorijos rašytojui šis straipsnis duos vieną tiktai sausų faktų rinkinį. Bet, spėju, tie, nors ir sausi, faktai, visgi turi užimti mūsų visuomenę — ypač tautiečius, Amerikoje gyvenančius ir Lietuvos kulturiškojo darbu besirūpinančius.

Straipsnis parodys, kuomet gimė Parodos idėja, kas pirmasai pakėlė Parodos klausimą, kaip čjo organizacijos darbas, pagalios ir pačios Parodos sąstata.

I.

Jau "V. Žinių" No. 63 (1906m.) randame straipsnį: "Reikalinga lietuvių dailės mlytojų draugija".

To straipsnio autorius, skaptorius — dailininkas Petras Rimša, išpradžios, apskritai kalbėdamas apie lietuvių dailininkus, nurodėdams jų skaičių ("apie porą dešėčių"), paaiškindamas jų gyvenimo sąlygas, pabrėždamas musų bažnytinės dailės visiską nuopulimį, galų — gale pricina prie parodos idėjos. Tiesa, tame pat straipsnyje jis mini ir rengiamą lietuvių dailininkų draugiją. "Kas galima — negalima, — rašo Petras Rimša, — bet visuomet būtų galima surengti mums, lietuviams dailininkams — skaptoriams, teplieriams — Vilniuje, musų sostapiyje, parodą. Tam mielai pritaria Vilniaus lietuviai, žada, reikale, padėti. Čia užkviestume ir kaimo drožikus, kur galima užtikti gana originališkų darbų. Apie tą prašau draugų atsiilepti."

Ir taip, pirmutiniu Pirmosios Lietuvių Dailės Parodos sumanytoju, kaip matome iš viršū privestų žodžių, buvo skaptorius — dailininkas Petras Rimša. Jo sumanymas, kreipimasis į kitus draugus — dailininkus, nepraskambėjo tuščiai. Stai "V. Ž." No. 86 randame dailininko — tapytojaus, Antano Žmuidzinavičiaus straipsnį: "Tautiskos dailės dalykuose", rašytą iš Paryžiaus 28. IV. 906 m. Kaip iš straipsnio matyti, P. A. Žmuidzinavičius karštai pritaria draugo Rimšos sumanymui, Be to, tame straipsnyje randame gana charakteristiką būdą išsitatino musų dailininkų. P. Ant. Žmuidzinavičius, matyti, gerai žinodamas, dalykų stovį, rašo apie tai:

"Aplinkybės priverčia kiekvieną dailininką važiuoti ant studijų į užsienius. Ten jį sąlygos dažnai teip priremia, jog, noroms noroms, turi dirbti svetimtaučiams, nes egzistencija juo nuo to priguli. Tokiu būdu musų dailininkas tankiai išdirba pas juos sau garsų vardą, maž-pažaa persimama jų dailę ir idejoms, apsigyvena ten ir ant galo visai prisiriša prie tos tautos, kuri davė jam garbę ir turtą. — žodžiu, dailininkas istautėja."

Sirdis skauda, kad pamana, kaip lietuviai dailininkai su visu atsidavimu prakaituoja stiliaus išsadirbimui svetimai tautai, arba rašo jiems operas su veiksmu, atsiliekančių pagal Kriokavą ir su melodijomis, paimtomis iš lietuviškų dainų."

Si trumpa ištrauka iš P. A. Žmuidzinavičiaus straipsnio geiriau parodo, negu kokios-ten istorijos.

riškos citatos ir prirodinė

...sana... kun. J. Kukta, advok.
...Vilnius, kun. Vl. Mironas, dail.
...ant. Zmuidzinavičius, D-ras Ant.
...leis, ir inž. K. Puida. Čia rei-
...durti, kad komitetas buvo
...kveičiamas dar D-ras Matulaitis
...D-ras J. Bagdonas. Pirmasis,
...Dr. Matulaitis, lyg norėjo ir lyg
...norėjo sutikti jį Parodos
...komiteta, bet galų - galė pasisakė
...pasiteiravęs pas partijos (soc.)
...žmonės, kaip jie jį tą daly-
...tą žinėjusi — ir po pasiteiravimo
...atsisakė jį komiteta — mato-
...matą partiją uždraudė. D-ras Ba-
...gdonas atsisakė — aiškindamas lai-
...ko trukum. Ir taip komitetas
...liko, kaip ir iš pradžių buvo susi-
...tvarkęs.

Spalio 17 d. 1906 m. liko ap-
...skelbtas "Sąlygos dalyvavimo Pa-
...rodoje". Nuo šios dienos ir
...galinga skaityti tikrąją Parodos
...teigimo pradžią.

Gana charakterištiškai yra nu-
...sąlyga laikraščio atsiėmimas į Pirmą-
...ją Lietuvos Dailės Parodą. Atsi-
...ėmimas "V. Ž." Komiteto buvo
...patalpintas Spalio 15 ir Sąlygos
...dalyvavimo parodoje Spalio 17 d.
...Buvo ir per laikraštį ir žodžiu
...prašoma perspaudinti tuos daly-
...kus vietinių lietuvių laikraščiu.

"L. Ukininkas" vėd 9 d. perspa-
...dino, "Naujoji Gaidynė" Lapkri-
...čio 23 d. "Sąltinis" ir "Nedėdienio
...skaitymai" laukė, kol juos kas
...viešai neparašys atsiliepti ant kul-
...tūriškų lietuvių darbų.

A. Žmuidzinavičius ir P. Rimšas
...balsai, sukėlė lietuvių dailės
...Parodos klausimą, ligi šiol nebuvo
...sutikę nė vieno neprieklausaus bal-
...so. Visuomenė gausiai dėjo au-
...kas: — tas reikė, jog visuomenė
...pilnai pritarė mūsų artistų - dai-
...lininkų sumanymui. Visuomenė,
...kaip karvelis, tarytum, gėdė prie-
...atę pamatyti dabarties lietuvių
...kultūriško darbo vaisius; visu-
...menė gėdė, gal apie tą jį nemanė,
...pasidžiauti, pasigėrėti, pasigro-
...žėti, šios dienos "lietuvių" darbais

— ir, keletui metų pralinkus, su-
...lygti praėitį su dabartimi ir iš-
...vesti kultūriško darbo rezultatai.
...Iš pirmosios parodos ji nebuvo
...galėjusi teisingai spręsti apie an-
...trosios parodos vertę apskritai imant
...ir sulyginant šios dienos
...darbus su praėities darbais. Pir-
...moji paroda, kokia ji ten ir bu-
...vusi, turi turėjo — ji pravedė
...kelį į naują darbą, jos pasekmės
...buvo gyvosios nuostabios
...apie Dailės Draugijos įsteigimą
...— žodžiu, pirmoji paroda sutvėrė
...mūsų krašte naują įstaigą, kuri
...ilgainiui, be abejoj, sulauks svarbią
...rolę Lietuvos dailės istorijoje ir
...gyvenime.

Bet, neįveikiant jį, kuo galėjo
...būti pirmoji paroda atėjusi, ne-
...veikiant jį nuskurdusios lietuvių
...gyvenimo sąlygas, apskritai imant
...— atsiliepti vienas balsas — dai-
...liniko balsas, — Adomo Varnos,
...kuris šiuo metu kalbėjo apie ren-
...giamąją parodą, kuris viešai pri-
...pažino, jog "tautai — pamotėi,
...tėvi — girtuokliui" džioga kul-
...tura negaunama, o jeigu ir gami-
...nama, tai jiems, kaip tokiems,
...ji nesuteikiama ir savo kantių ant
...pajuokos ir pasityčiojimo neišsta-
...toma. Jis viešai ("V. Ž." No. 235)
...atsisakė dalyvauti parodoje. Pri-
...vedu to atsisakymo motyvus:

"Lietuvos liaiškai gyvena
...šįdien bėsiškai nenormaliose są-
...lygose. Tauta dar jiems pamotė
...— svetimi meistrų garbinioja.
...Tokiame sąlygose įvykdyta dailės
...paroda niekuomet nepasiseks sa-
...vo tyrojo tikslu. Taikinties jai
...prie buržuaziskų ir supelėjusių
...tautos norų, surengti jeib kokią
...parodą tuose patamsiuose, kokiems
...apsuptas dailininkų gyvenimas, ir
...gauti už tai silks-uodegą — la-
...bi žemai ačiū! Nėsu taautos tar-
...mu; esu jos sunumi, nors ji man
...— pamotė.

Neįsimegotos naktis, badaujas
...pilyas, dūšaujanti krutinė, krau-
...jais varvančios akys — tegu ne-
...miega, tegu badauja, tegu dūša-
...ja, tegu akys varva ir toliau...
...Pajuokos iš savęs nedarysiu, —
...ir kam?..."

Tokie tai Adomo Varnos atsi-
...sakymo dalyvaui parodoje moty-
...vai. Daug juos teisybės, daug
...kankinamos dvasios ir kuno kan-
...čių — bet nėra kam ant to visko
...atsiliepti ir nieks neatiliepti, ma-
...tyti, kad atsiliepti nieks nedrįso.
...Žemiau paduotame parodoje daly-
...vavusių žmonių sąrašas Adomo
...Varnos nerandame — jis išstėjo
...skaudų duotąjį sau žodį ir... ne-
...dalyvavo.

Toliau randame dar porą Ant.
...Žmuidzinavičiaus straipsnių, ku-
...riais jis stengiasi parodos tikslą
...pasipiktinimą ir neuzganėdinimą

nesuprantamiems tą išaiškinti ir
...polemizuoją su kun. prof. P.
...Bučiu, kuris sako, kad "V. Ž." iš-
...rado, jog Vilniuje reikia padaryti
...lietuvių dailės parodą. Žinoma,
..."Sąltiniui" ir "Nedėdienio Skaity-
...mams" nepatiko kun. J. Tumo
...viešas paraginimas ("V. Ž." No.
...267) perspaudinti po 6 pražiopso-
...tų sanvaidžių Parodos Komiteto at-
...siėmimą...

Štai literatura, kuri paduoda is-
...toriską Pirmosios Lietuvos dailės
...Parodos faktus, sulgy kurios
...galima sekti nuo pačios pradžios
...ligi galui. Kai ką, kas neturi is-
...toriško svarbumo, apleidau.

II.

Pirmoje šio straipsnio dalyje
...naudojau tam tikrą medžiagą,
...kuria galima rasti mūsų laikra-
...ščiuose. Dabar, priedamas prie
...aktyvinio darbo, turėsiu semti me-
...diagą iš atminties ir iš Parodos
...Komiteto posėdžių protokolų.

Priedamas prie pačios Parodos
...atidengimo, noroms - ne gromos,
...turėti paliešti viena labai nema-
...lų atsikimą. Butent D-ro J. Ba-
...sanavičiaus kalbos pasekmės pa-
...rodo atidengiant. Sakau, kad tu-
...riū paliešti, nes toliau prisieis kal-
...bėti apie tokius dalykus, kurie
...ankštai rišasi su tos kalbos pasek-
...mėmis.

Iš patilpusios "V. Ž." No. 289
...(1906m.) Dro J. Basanavičiaus
...kalbos matyti, kad ji visiškai ne-
...atsakė tokios svarbios lietuvių
...kultūriškame gyvenime valandos
...pažymėjimui. Ir pačios Parodos
...Komiteto sąnariai dvasioje nesu-
...tikio su taja kalba. Tiesa, Komiteto
...sąnariai pavedė D-ru Basanavi-
...čiui, kaip Komiteto pirmi-
...ninkui, priręgti prakalbą. Bet

D-ras Basanavičius, neįveikiant jį,
...tą, kad jam buvo pavesta surengti
...kalbą, nesikaitė reikalingu per-
...skaityti ją Komiteto sąnariams —
...tame jo kaltė. Iš kitos pusės —
...Komiteto sąnariai galėjo ir turėjo
...paprašyti D-ro Basanavičiaus pir-
...ma, negu ta prakalba praskambės
...viešai, perskaityti ją Komiteto
...sąnariams ir gal kas būtų turėjęs
...šią-tą pridėti, ar būtų panorėjęs šią
...tą iš jos išimti, to gi jie nepada-
...rė — tame ir yra jų kaltė. Ta-
...čiaus galima juk numanyti, kad
...Komiteto sąnariai pasitikėjo D-ru
...Basanavičium ir dėlto nereikalavo,
...kitai tarė, nekontroliavo to,
...kas turėjo būti jų visų vardu iš-
...kilmen susirinkusiems žmonėms
...pasakyta. Tas tai D-ru Basanavi-
...čiaus perdėdilis Komiteto sąnarių
...pasitikėjimas ilgainiui ir apsirėi-
...škė gana nemaloniomis pasekmė-
...mis. Neskaitant to, kad pačio
...Komiteto buvo kviestos įvairių
...tautų ypatos, prakalba buvo
...(trumpa) lietuviškai, (ilga) rusi-
...škai. Kodėl taip buvo? — Aiš-
...kinties tuo, kad ligai kalbama bu-
...vo rusiškai dėlto, jog atvyko gu-
...bernatoriaus su žmona ir general-
...gubernatoriaus atstovais — lygin-
...tys bailiam nusilenkimui prieš
...galingą kazoką biznų. Dargi ru-
...sų kalbos "oficiališkumas", len-
...kų, rusų ir lietuvių akyveizdoje,
...neišaiškina tokio pasielgimo. Komitetas
...privalejo ankščiau tą
...klausimą ištirti ir išrūti jį taip,
...kad nė viena pačio Komiteto pa-
...kviesta ypatą nebutų užgauta Pa-
...rados šeiminingų.

Tos kalbos pasekmės netrukus
...apsirėiškė ir tai labai nemaloniai.
...Jau nekalbant apie lenkų laikra-
...ščių užpildinėjimą, apie užmeti-
...mą, dargi labai sunkų užmetimą —
..."buk lietuvių valdžią palaiką" —
...ta prakalba turėjo ir kitas, nami-
...nės ryšies pasekmes. Svetimau-
...čių akys kaip buvo, taip buvo
...— bet gi, negražu buvo. Ir nuo-
...stolis, koki dėl to nukentėjome —
...tai tik tulos dalies atskirų sve-
...tintaučių simpatijos nustojimas,
...— bet ir tas yra neįsimegimas.

Mums nenustoti reikia simpatijas
...žmonių, kad ir nežymių, bet steng-
...tis knodaugiau jį įgauti.

Naminės pasekmės buvo daug
...kartesnės. Komitetas turėjo kuo
...veikisčia susirinkti ir perspekti-
...galimus dar sukilti nemalonus.
...Ir štai Grudžio 29 d. (1906m.)
...Komitetas pilnoje sąstatoje pa-
...kėlė D-ro Basanavičiaus kalbos
...pasekmių klausimą. Reikia pasa-
...kyti, kad tai buvo vienas nema-
...liausių komiteto posėdžių, ku-
...rie ligi šiol tvarkoje ir santaikoje
...praėdavo.

Imu iš tos dienos posėdžio pro-
...tokolo citatą, vieton aiškinti inci-
...dant sąvaidžias:

"Dailininkai A. Žmuidzinavi-
...čius ir Rimša nuo savęs, ir vardu
...draugo Čiurliano, išreikšė savo
...pasipiktinimą ir neuzganėdinimą

pasielgimu D-ro Basanavičiaus,
...kurs, jiems melžiant prieš dieną
...atvėrimo parodos, atsisakė per-
...skaityti projektą savo prakalbos,
...o paskui, laikant ją prie parodos
...atidengimo, užtylėjęs apie lietu-
...vių dailininkus dalyvaujančius
...parodoje, kalbėjo apie gimimą ir
...darbus ištantėjusio lietuvių skap-
...toriaus Velionio (Velionio),
...kuris parodoje visiškai nedalyva-
...vo ir žinomas kaip lietuvių prie-
...šas".

Taip skamba to posėdžio ištau-
...ka iš protokolo. Ar reikia, kad
...daugiau pridėti, kad dar aiškiau
...tą faktą apšviesti? Gal ir reikia,
...bet, dovanokite, aš nieko daugiau
...nepridėsiu. Jau aišku ir taip...

Be to liudno apsirėikimo, Pir-
...moji paroda turėjo dar vieną šlyk-
...tų faktą pergyventi. Tai buvo
..."didžiųjų" patrijų protestas
...prieš pakvietimą parodos atiden-
...giman vyskupo Roppo kaipo sve-
...čio. Protestas buvo apskelbtas
...šių metų "Vilniaus Žiniose" ir
...dėlto jo čia neatkartosiu. Bet
...pats faktas, kad tas protestas,
...apskritai imant, galėjo gimti tar-
...pe lietuvių inteligentijos, nurodo
...į... jokios politikos, dargi na-
...miniuose reikaluose, pilniausią
...nenuovikimą.

Reikia sugrįžti truputį atgal ir
...parodyti, kaip ir iš ko tas protes-
...tas gimė.

Grudžio 24 d. Parodos Komiteto
...posėdyje buvo, svarstomas
...svečių pakvietimas, parodą atiden-
...giant. Posėdyje dalyvavo 7
...Kom. sąnariai ir trys svečiai (du
...dailininkai), kuriems nutarta lei-
...kti naudotis Komiteto sąnarių tie-
...somis. Kad buti bešališku, ant
...kiek tas žmogaus įgiejose yra, vie-
...ton savais žodžiais pasakoti fak-
...tus, kurie išaukė nemalonių ap-
...sirėikimus, imu citatą iš Proto-
...kolo IX, posėdžio Gr. 24 d.

"Sutinkant visiems ant pakvie-
...tinto General - gubernatoriaus ir
...Gubernatoriaus ir Miesto Galvos,
...prieš pakvietimą Vilniaus vysku-
...po bar. Roppo griežtai protestavo
...viens D-ras Basanavičius. D-ras
...Basanavičius motyvavo tą dideliu
...neprieklausumu vysk. Roppo prie
...lietuvių. Balsuojant, pasirodė,
...kad prieš pakvietimą buvo,
...apart Daktaro Basanavičiaus,
...vienas iš naujai pribuvusių (p.
...Jurasaitis), P. Rymša visiškai
...nuo balso atsisakė, visgi kiti buvo
...už pakvietimą. Tokiu būdu, di-
...dumu balsų buvo nuspręsta už-
...kviesti ir Vilniaus vyskupą".

Taip buvo išrastas kai kurių
...svečių parodos atidengiman pa-
...kvietimo klausimas. Kaip paskui
...išsiaiškino, protestą rašiusieji
...pasekmės ir komiteto nutarimus
...(J. Kriaučiūnas) apie balsavimą
...patirdavo iš D-ro Basanavičiaus.
...Teisbę sakant, komiteto nutari-
...mai nebuvo slepiami, kas tų nuta-
...rimų reikėjo viešai apgarsinti, tas
...buvo garsinama, kas gi nebuvo
...garsinama, tai, matyti, ar neturė-
...ti visuomeniškos vertės, ar patsai
...komitetas nenorėjo, kad įvairios
...jo posėdžiuose apkalbos smulk-
...menos būtų garsinamos. Ir dail.
...A. Žmuidzinavičiui užsiūpus ant
...D-ro Basanavičiaus, kad iš Komiteto
...išnešamos ir platinamos žinios,
...kurių platinoti nereikėtų, D-ras
...Basanavičius prisipažino,
...kad apie balsavimą kas link sve-
...čių pakvietimo jis davęs žinias Jo-
...nui Kriaučiūnui.

Iš tokio netaktiško D-ro Ba-
...sanavičiaus pasielgimo pasinaudojo
...mūsų "didieji" patrijotai ir su-
...rengė nepaprastai šlykštus ir
...bjaurus turinio protestą, kurį pri-
...siuntė Parodos Komitetui. Tame
...tai, Gr. 29 d. Komiteto posė-
...dyje buvo svarstomi abu klausimai:
...D-ro Basanavičiaus kalba
...ir protestas.

Dar reikia paminėti, kad po pro-
...testu pasirašiusieji reikalavo iš
...parašų rinkėjo (J. Kriaučiūno),
...kad tas protestas niekur nebutų
...garsinamas, tačiau, neįveikiant jį,
...tas protestas buvo atspaudintas
...rusų laikraštyje "Svobodnoje Sho-
...vo" be parašų, bet pridėta, kad
...protestuoją "žymus lietuvių ve-
...ikėjai". Paskui gi, kuomet Pa-
...rados Komitetas nutarė, neįvei-
...dint jį D-ro Basanavičiaus protes-
...tavimą, apgarsinti "V. Ž." prisi-
...stąjį protestą su visomis pavardė-
...mis, kad parodytų visuomenei, kas
...tai tokie tie "žymūs veikėjai", ką
...ir padarė, pasipylė parašų atsau-
...kimais. Kaip juokinga ir vaikiška
...išrodė ta ekzericija: pasirašyti
...po protestu, bet viešai savo pavar-
...dės neapskelti, o kuomet viešai
...buvo apskelbta, greitai atšaukti
...savo parašą. Sakau, kad juokin-
...gai ir vaikiškai išrodė ta ceremo-

nija, nes parašai ne dėto buvo at-
...šaukiami, kad po to įspėstus pa-
...sirašiusieji būtų savo pasielgimo
...klaidą pripažinę, bet vien tik dėl-
...to, kad parašų rinkėjas savo pri-
...žadų neįstėjęs. Tas buvo stačiai
...pabrūkta kaikiuriose parašų at-
...šaukimuose, laiškuose, kurie patil-
...po "V. Ž."

Ir taip tas posėdis užsibaigė
...D-ro Basanavičiaus išstojimu iš
...Komiteto. Ir vieton Basanavi-
...čiaus buvo išrinktas Komiteto
...pirmininku dailininkas A. Žmuid-
...zinavičius.

Be to, minėtojo protesto suma-
...nytojas, J. Kriaučiūnas, nepasika-
...kino pačio protesto sutaisymu, bet
...parašė dar laišką į P. Vileičį, ku-
...riame išsitarė: "kad patyręs apie
...judošiską (sic!) kaj-kurių Komiteto
...sąnarių pasiryžimą išduoti lenkam-
...s ir tt. pasirašiusius po protestu,
...reikalavo, kad tas protestas nepatil-
...pų "V. Ž.", tačiau "V. Ž." redakcija
...neatkreipė į tą jokios atidžios ir
...protestą apgarsino. (Kaip matyti, žinia
...apie Komiteto nutarimą apgarsinti
...protestą buvo gauta lygiai iš D-ro
...Basanavičiaus).

Ir visgi nemalonūs santikiai
...tarp tulos dalies inteligentijos,
...D-ro Basanavičiaus ir po protesto
...pasirašiusių, paliko ir lig ši-
...dien. Įneštas tapo naujas dissonansas
...ir neskatlinga lietuvių inteli-
...gentijai, neskaitant jau part-
...viško dissonanso.

Bet ant to dar ne galas.

III.

Ilgainiui, beaprasinėjant įvai-
...riems laikraščiams Lietuvos Pirmosios
...dailės Parodą, buvo pa-
...duota klaidinga žinia apie Pa-
...rados sumanytoją, t. y. iniciatorių.
...Jau iš pačios mano straipsnio pradžios
...matyti gana aiškiai, kas bu-
...vo Pirmosios mūsų parodos suma-
...nytoju ir kaip ta paroda gimė.

Lenkų laikraštyje "Swiat", p.
...L. Uziębło, aprašinėdamas mūsų
...parodą, vadina save "tos parodos
...sumanytoju. Tą tiesą, vadinti sa-
...ve parodos sumanytoju, jis pare-
...mia buvusiu jo straipsniu buvu-
...sioje "Gazeta Wileńska", kur jis
...kalba apie parodą, bet ne apie
...dailės parodą ir ne apie lietuvių
...dailės parodą. Taigi, p. L. Uzięb-
...łos pagyrų puodas — taukuoja
...jį patį.

Posėdyje Komiteto gr. 29 d.
...D-ras Basanavičius buvo labai pa-
...spikintas tuo, kad rusų valdiška-
...sis laikraštis "Wileński Wiest-
...nik", talpindamas trumpą žinutę
...apie parodos atidengimą, pavadi-
...no jį (D-ras Basanavičius) "Ivanu".
...Bet kyla klausimas, kodėl D-ras
...Basanavičius lygiu būdu nepasi-
...piktino tuo, kad toje pat vietoje
...buvo parodos "sumanytoju" pa-
...vadinatas? Kalbėdamas apie tą,
...nė neužsiminė ir visgi, kiek ne-
...laukė tikrieji Parodos sumanyto-
...jai, D-ras Basanavičius tuo, klai-
...dinančios kitatantišką visuomenę,
...žinios neatsaukė.

Užbaigdamas šį straipsnį, tu-
...riu pridurti jo skaitytojų žinias, kad
...faktai, kurie prie Pirmosios
...Lietuvių Dailės Parodos susidė-
...jo, dar patį straipsnį lyg kad ten-
...dentiškai. Bet aš turiu pažymėti,
...kad rinkau medžiagą, kuri buvo
...ir emiau ją tokia, kokia ji atsi-
...kimo apsirėikė. Mano užda-
...vinijų buvo surinkti faktai, turin-
...čius istorišką vertę ir paduoti juos
...tokiais, kokie buvo, nesistengiant
...nė kiek jų reikšmės kokion-nors
...pusėn pakreipti.

K. Puida.

SKAITYTOJU ATYDAL.

Vienu iš žymiausių apsirėiki-
...mu kultūriškame gyvenime dabar-
...tės Lietuvos, be abejonės, buvo
...neseniai užsibaigus paroda Lie-
...tuviškos Dailės Vilniuje.

Sako, jog daila — tai kultūri-
...škas tautos termometras: juo
...auščiau kur daila stovi, tuo aug-
...tesnės kultūros galima tenai tikė-
...tis. Tauta, neturinti savo dailos,
...negali nė svajoti apie vardą kul-
...tūriškos tautos, Lietuvių - dai-
...lininkų ne truko nekad, bet iki-
...šiolie, aplink įvairioms, ypač poli-
...tiškos aplinkybėms, jie puosė sa-
...vo darbus svetimų tautų vardus.

Paskutiniuose laikuose, kada
...tarp lietuvių prasidėjo stiprus
...tautiškas judėjimas, einantis prie
...suvėrimo savo loenos tautiškos
...kultūros, mūsų jauni dailininkai,
...nors ir išsiblaškę po visą Europą,
...buvo vienok pirmi darbininkai ta-
...me naujame tvėrime. Apie įspu-
...dį, kokis liko nuo parodos lietu-
...viškos dailos, gerai visi žinome:
...apie jį galima spręsti nors pagal
...aimanavimus lenkiškos spaudos,

kuri, žiurdama ant Lietuvos, kai-
...po ant istoriškos lenkų nuosavy-
...bės, negali iki šiolai sutikti su at-
...sisikrimu lietuvių nuo lenkų.

Pasibaigus parodai Vilniuje,
...tuojaus susitvėrė draugija, užduo-
...tini kurios yra gaivinti ir kelti
...saviestvių lietuvišką dailę. Į tar-
...pą sąnarių šios draugijos įėjo žy-
...miausi mūsų dailininkai-artistai ir
...šiai pašalinės ypatos, prijaunian-
...čios tos draugystės mieriams.

Čionai turiu už maloniai parei-
...gą patęmtyti, jog sušelpimui mate-
...rijališkai stovio viršmėtos drau-
...gijos paskutinis XXII Seimas S.
...L. A. paskyrė \$100. Nuo vieno iš
...sąnarių tos draugystės esu aptu-
...rėjęs laisną su pranešimu, jog yra
...rengiama išleisti knygelę su apra-
...šymu buvusios lietuviškos dailos
...parodos Vilniuje. Norėdamas su-
...rinkti kuodaugiau laisvės medegos,
...rašytojas kreipiasi su maldavimu,
...kad jam pasiųsti visas iškarpas
...iš lietuviškų ir lenkiškų amerik-
...niškų laikraščių, kuriuose bent
...kas buvo paminėta apie parodą
...Vilniuje.

Negalėdamas pats to atlikti,
...ypač kad ir laiko šmotas nuo pa-
...sibaigimo parodos pralinko, šiuo-
...mi kreipiuosi pas tautiečius su
...maldavimu špagelbėti šiame daly-
...ke. Busiu labai dėkingas visiems,
...kurie maloniai teiks pasiųsti ant
...žemias paduoto antrašo bent ir
...trumpiausia žinutę iš amerikoni-
...škų: lietuviškų ir lenkiškų laikra-
...ščių apie Dailos parodą Vilniuje.

Žinūčių galima tikėtis laikra-
...ščiuose, pradant nuo lapkričio
...mėnesio pereinų metų.

B. K. Balcevičia,
...380 Adams str., Chicago, Ill.

LIETUVIAMS PROGA.

Tiesos skyrius (Department of
...Justice) Washington reikalauja
...naturalizacijos inspektorių (Natu-
...ralization Inspectors) užimimui
...tuos vietų ir naujų, kur atsiras
...reikalas. Metams alga prasideda
...nuo \$1000 ir augstyn. Darbas bus:
...tirminėmis teisingumo aplikacijų
...ir liudininkų, kurie paduos prašy-
...mus (aplikacijas), norėdami pa-
...stoti Suv. Valstijų ukėsis, pagal
...naujosius įstatymus.

Egzaminai bus laikomi Liepos
...(July) 17, 1907, iš 1) diktanto
...(Spelling) 20 žodžių retai vartoj-
...mų angliškoje kalboje, 2) graža-
...ščio, raportas pagal duotą tēmą,
...3) aritmetikos, 4) raportu rašy-
...mas pagal duotus faktus — kur
...bus tēmijama ir klaidas formoje,
...rašyboje, užvardijime, sintaksijje,
...stiliuje, grupavime faktų ir išvedi-
...nių Suv. Valstijų ukėsis, pagal
...naujosius įstatymus.

Kandidatai norinti pastoti natu-
...ralizacijos inspektoriais turi mo-
...kėti kalbėti ir rašyti gramatiškai
...bent vieną iš šių kalbų: lietuvi-
...škai, lenkiškai, maskoliškai ir ge-
...rai angliškai; kad galėtų rašyti ra-
...portus be gramatiškų ir sintakti-
...klaidų.

Kandidatai turi būti Suvienuytų
...Valstijų ukėsis (citizens) ir ne
...jaunesni per 20 metų, sveiki ku-
...niskai, dėlko turės paliudyti dak-
...tras blankoje.

Dėlei aplikacijų rašykite:
...U. S. Civil Service Commission,
...Washington, D. C.

Kandidatai aplikacijoje turės
...paduoti 2 arba 3 liudininkus
...(Form 1141), kurie paliudyti,
...jog kandidatas gerai moka lietu-
...viškai, lenkiškai arba maskoliš-
...kai.

Lietuviai, mokanti minėtas kal-
...bas tepasinaudoja iš šios progos.
...Visas tas tris kalbas mokantieji
...lietuviai dabar turi geriausią pro-
...gą pastoti inspektoriais, nes len-
...kai ar maskoliai lietuviškai nemo-
...ka, o mokant daugiau kalbų,
...tuomi geriaus. Tokie inspektori-
...ariai yra reikalaujami, kurie mo-
...ka prancūzų, vokiečių, rusų,
...slovakų ir kitų ateivių kalbas.

P. Mikolainis.

VISI PASTOKIME AGITATO-
RIAIS.

Maskolijoj viskam sugrįžus į
...senasias vėžes, neliko nė šešelio
...duotų žmonėms laisvųjų, valdžia
...sumynė visas žmonių tiesas, nors
...buvo tulas pažadėjusi popierinia-
...me manifeste, gyventojai tapo
...pasmerkti saualiai činovninkų,
...šnių ir juodašmių, kurie gali
...žmogų be jokios įtardies vidur-
...naktį įskratyti, apiplėšti, are-
...štuoti, įgrusti į kalėjimą neapru-
...bežiuotam laikui, išimti Sibieri-
...jį, ir net sušaudyti ar pakarti,
...išgėdinti moteris ir merginas, kas

atsikartoja dabar kas valanda be-
...veik, už ką činovninkai, judošiai
...ir juodašmičiai nuo valdžios gau-
...na pagyrimus ir dideles dovanas.
...Žmonėms nieko nelieka daugias,
...kai tikslai greitai išnaikinti to-
...kią valdžią su šaknimis, o jos vie-
...toje sutverti savo — žmonių val-
...džią, savyvaldą tokią, kaip Su-
...vienytų Valstijų, iš kurios mes
...pasinaudojame.

Bet naikinti tą senąją nuozmį
...valdžią pirmiausia reikia pradėti
...žmonių smegenyse — prote, kur
...toji valdžia yra įsiskynijusi ir už-
...silaiko, žmonės, dėl savo nesupra-
...tumo, gina tą valdžią ir palaiko,
...nes jie nežino geresnės valdžios,
...tiki, jog toji valdžia yra Dievo
...leista, jos reikia klausyti, išdavi-
...ti budeliams tuos, kurie išrodo
...tos valdžios nuoznumą ir rody-
...ja sutverti savo valdžią, kuri at-
...sakyty gyvenimo reikalavimams,
...apgintų kiekvieną žmogų nuo vi-
...sokių siurbėlių.

Mes, amerikiečiai, tame galime
...didelį darbą atlikti. Nėra lietu-
...viškos šeimynos, namų, nė so-
...džiaus, iš kur nebūtų vienos ar
...kai keletos ypatų Amerikoje.
...Mes visi galime būti agitatoriai
...savo šeimynose, namuose (tėvis-
...kėje), savo sodžiuje, nes dabar
...viešantieji agitatoriai negal pa-
...sirodyti tarpe žmonių, nes juos
...tuojaus senosios valdžios tarnai
...ir judošiai nužudytų.

Daug yra lietuviškų knygielių
...išrodančių tą nuoznumą seno-
...sios valdžios, kurią neatbutinai
...reikia įsinaikyti ir jos vietoje su-
...tverti naują — žmonių valdžią,
...kuri rūpintusi ž

— Kaip kiaušė, kūsasi po akmeniu, kad neprisiestų japono kulkos praryti.

— Ir kuomet mės, nelaimėje, imdavom bėgti atgal, nubėgdavom toli, toli, žiūrime, jau mūsų generolas stovi ir laukia mus.

— O jus velniai! — ima jis šaukti ant mūsų — ar jus taip guldote už tėvynę galvas! Žiūrėkite į mane: aš visur pirmas. Į mane, kaip trenkė japonų armata, net čia atnešė.

— O akmenai! — prasitaria kas zin-kas iš kareivių.

— Kas ten plepa! — vėl šaukia generolas, — kas ten maistą kečia! Aš jus visus paliepsi sušaudyti!

— Ir kuomet vyriausybė paklausė jo, kodėl jis bėga atgal, jis paaiškino:

— Matote, Kuropatkin, visuomet liepė trauktis atgal, o kadaigi aš esu ištikimas žmogus ir visuomet klausau savo vyriausybės, tai kitaip ir negalėjau daryti.

— Kas vyriausybės neklausio, tas maistininkas! Aš visuomet norėdavau mūšius, bet Kuropatkin,...

Suprato vyriausybė, kad Kaulbars kalba teisiybę; paglostė, davė jurgius ir paskyrė viešpatauti jam Odesoj, kur maistas yra susukęs biauŗ dvokiantį savo lizdą.

Kaulbars padėkavojo ir pasakė:

— Aš nepaliksiu akmens ant akmens!

— Ir jis nuvažiavo Odeson.

Pirmų — pirmiausiai jis apgarsino tokį savo manifestą:

— „Atvažiavau aš į Odesą. Ap-skelbiu karę. Kariausiu tol, kol čia neliks nė vieno maistininko, nė vieno žydo! Revoliucija Odesoj per daug įsivyravo, aš ją su-trauksiu, prarysiu ją su kaulais ir kailiu. Dabar aš parengiau tukstantį vieną mirties nusprendimą. Saugokitės! Nepasigailėsiu. Aš paliepsi patatytį miestą ant kiekvienos kryžkelės kartuves, tepirama jos kiekvienam, kad gali ant jų kaboti!“

Visiems Odesos gyventojams prisakau:

- 1) Nevaikšioti visam žmogui, gali eiti tik pusė žmogaus;
- 2) Užginta žodžiais ir balsais kalbėti, reikalė galima susikalbėti pirštais;
- 3) Užginta išeiti iš namų; kas nori peržengti savo slenktį, — turi pranešti šnipui, kuris jį pas-kui seks;
- 4) Ant pirmojo pareikalavimo policisto ar kazoko — atiduoti jiems savo kapsius;
- 5) Vietiniai laikraščiai tegali rašyti: šiandien oras giedras, va-kar vienas šuo ir du katinau nus-progo, rytą, kaip girdėjome iš tikrų šaltinių, žvirbliai žada iš-kilmingai vestuves daryti, šia nak-tį kas-zin kodėl išblyškusiame nū-nulis švietė ir paskui visai nusi-leido. Daugiau nieko nerašyti. Jei dar truksta medžiagos, tai di-delėmis raidėmis atspausdinti: visi Odesos žurnalistai sukvailėjo ir todėl nebegali rašyti;

6) Kiekvienas gyventojas vaka-re, eidamas gulti, turi pasimelsti Dievui, nes negali žinoti, ar jis naktį išliks gyvas.

Toks mano manifestas. Jei tik bus prieš jį mažiausias prasiengimas, aš pusę miesto sugrąšiu, pusę žmonių išmėsiu!

Bet yra Odesoj žmonės, kuriuos aš labai myliu, kurie šito manife-sto gali nepildyti, tie žmonės — tai „tikriejie rusai“. Jie pas mane visuomet ras užuojautą ir pagel-bą. Jūs, sąjungiečiai, nesidrovėkite vardo „juodašimtis“: tas vardas labai garbingas, dirbtikie išivileję, už kiekvieną maistininką ir žydą gausite geras dovanas!“

Tokį manifestą išleido genero-las Kaulbars.

Pasekėms jo buvo kuopinkiau-sios: pogromas prasidėjo už po-gromo, kur tik nedėsi kojos, vis ant užmūsto žydo užlipi; studen-tai ir moksleiviai, kaip zuikiai, bėgiojo, juos gaudė tikriejie rusai ir trupino jiems pakausius.

Juodašimčiai dirbo!

Kaulbars džiaugėsi!

Šit generolas susitinka sąjun-gietį.

— Sveikas.

— Sveikas.

Abu pasibūčiuoja.

— Na, kaip darbas eina? — klaus-ia generolas.

— Gerai! Tik ką grįžtu nuo darbo; penkis maistininkus nudė-jau!

— Vyras esi!

— O, aš nuo maistininko krau-jo greičiau apsvaigstu, negu nuo štrupos degtinės! — Šaukia juo-dašimtis, grąšindamas ore kuoką.

— O ką darai tuo pagaliu? — klausia generolas.

— Trupinu!

— Parodyk man, kaip tu dirbi, aš noriu savo akimis pamatyti.

— Galui.

Kaip tyčia netoliese ėjo senas žydas. Paukštėlė jo galvą, seniui smegenys išsiritė, žydas apsvir-tė negyvas.

— Vikrai? — šaiposi juodašim-tis.

— Gerai, vikrai! Te 20 kap, ant degtinės. Darbuokis, — pa-gyrė generolas Kaulbars juoda-simtį ir nuėjo.

Kaulbars nesnaudžia. Japonų nė vieno neužmušė, bet maistininkų kiek nudėjo — vargiai besu-skaitytum! Drąsus generolas. Kad visi tokie būtų, nejudėtų sostas! Pagarsino jis Odesą!

Garbė Kaulbarsui!

Grafas Kuku.

Galas.

Parašė Br. Vargšas.

Mažam kambaryje ant ketvirtų lubų dvokė spirity, chloroformu, pušiniu aliejumi, kamparu ir vos, vos galėjai jausti kvapą gyvų rozių, nors jų didelis punda, su-merktas į vandenį, stovėjo ant mažo keturkampio stalo. Vienas stalo kraštas buvo apkrautas vaistais: bonkose, krabutėse ir stikluose, antras — gurbu knygų, o viduryj stovėjo pigi liampa su melsvai žaliu stiklu. Apart stalo, lovos, kėdės, ir kelių paveikslų kreivai užkabintų ant sienų, nieko daugiau tame kambaryje nebuvo.

Toli girdėjosi barškėjimas ratų sunkiai čiaujančių gatvė, šauks-mas vežėjų ir tarsi po žemę kalban-tis žmogų. Ramus ir drėgnas pavasario vėjas išlengvo judino užlaidą lango.

Ant kiemo čirškėjo žvirbliai. Oras pilnas vabalėlių paslaptingai drebojo, tik kregždė, perkirtusi kar-tais orą sparnais, sustabdo ant sek-unto d. melodiją, o paskui vėl juokas gamtos, vėl tas pats ra-mus, panašus sapnui gyvenimas. Jau augštai pakilus saulė kaiti-no žemę ir spaudė iš jos paskuti-nį drėgną garą, kuris be meilės troškino ligonį.

Lovoje gulėjo Povilas ir, sun-kiai kosėdamas, draskė kruti-nę. Draugai žinojo, jog jis kilęs iš neturtingos šeimos, žmogus mąstantis, pažinojo jį kaip po-litišką prasikalbėlį, kuris ilgus metus praleido kalėjime ir ištė-mime, bet nieks nepažinojo jo pa-žiūrą pagryžus atgal prie moks-lo. Žuvo jame meilė, žuvo viltis ir gailėstis, pasivertimas ir spē-ka, liko skaudus pasityčiojimas ir neapykanta. Mokėjo mylėti ir džiaugtis gyvenimu, kol iš pašaki-nių vėlės netapo sugniaužta ir su-trupinta spēka tame laike, kada kraujas verda, mintis ant sparnų pasivertimo lekia į platų orą, svajodama ir gaudydama laimę — kaip laisvas viturys. Ta liuo-soji mintis sutrupėjo, sugniužo, atidauzė sparnus į storas, šaltas kalėjimo sienas. Tos šaltos sien-os išcūlė paskutinę spēką, iš-degino ir supudė viską, kas bu-vo viduryje, ant galo paleido, ap-kabinė nepermaldausiamis gilti-nės. Žiūrėdavo jis akimis pilno-mis meilės, pilnomis pavasario gyvybės į pievas, apimdavo jas vėlės rankomis ir drebdamas iš džiaugsmo, spausdavo tą paveik-sla prie krutinės. Plaukė tada per tas pievas slapti, pilni palie-pimų, aidai šnabzdėjimo ar dai-nos: musų... musų... atimkime. Bet vos spėjo atsivėlgti, tas viskas jau pranyko... Žu-vo be pėdsakio, nepalikęs nė še-selio savo buvimo, kaip vaga iš-arta ant ežero paviršiaus mažo laivelio, kuris kažin kur ir nežino-mą toli nuplaukė.

Povilas gulėjo pridengtas plo-nu apdangalu, kuris buvo jam sunkiu akmeniu, akmeniu to ka-lėjimo, kuris ant visados prispaudė jį prie lovos. Išdžiuvusios rankos be pertrukio mėtės. Kru-tinėlė retai, bet augštai kilnojosi, iš-leisdama su kiekvienu atsisėdi-mu ne tai išmetinėjimą, neapy-kantą, ne tai šauksmą gailėsčio ir kruvino keršto. Pageltęs veidas, per kurį išilgai gulėjo spindulys išsiveržęs per langą, su daugybę raukšlų ir geltonai - melsvais šla-kais drebojo kaip apušęs lapas. Giliai įpuolusios akis jau nuo puskakčio nė kartą ne atsivėrė ir ne pažūrėjo į paviršinio saulutę, kuria jis visados perėjo. Labai mėgdavo Povilas žiūrėti į mie-gantį, kada jo veidas kruta, juo-

kas, kalba... Išsiesi... pa-vargiai... Kiek tu kentėjai ne-teisingai apkaltinimų? Kiek gerų norų miega ir tu geidai juos pri-kelti? Kiek smulkmenų gyvenimo užgavo tavę ir tu verkiai... Verkiai kaip kukdikis, — klausda-vo miegančio Povilas.

Buvo jau vakaras. Uždegta liampa, savo silpnute šviesa da-lino kambarį į dvi dalis. Leido gelsvai - raudoną šviesą apačioj, o viršun melsvai - žalią, tik ant lubų drebojo baltas, šviesus ra-tas. Nulito kalbos, sumigo paukš-čiai, negirdėt buvo psykėjimo bo-tagų nę barškėjimo ratų, tiktai išloto plaukė skambėjimas prie-kalo mušamo kujan. Nebuvo kam džiaugtis tais balsais... Už-miršęs viską, sėdėdavo Povilas, atsiremsęs alkūnėmis ant stalo ir ilgus valandas gyvendavo su tuom tartutiniu mušimu kujan ir skambėjimu priekalo... Jis matė, kaip suplakė pajudė ske-letai pusiau nuogi, su veidais perimtais kruvinos kovos už bu-ty. pripiltais nuodų kantrybės, jis matė, kaip lygiai ir šaltai kil-nojo vienas už kitą didesnius kul-jus. Tame graudžiam skambė-jime mušamo priekalo girdėjo Povilas sunkų, uždusų kvėpavi-mą, plakimą širdies, keikimą ir griežimą dantų. Simtai minčių... Simtai paveikslų...

Ligonis sudrebėjo. Prasidėjo sunkus, troškinantis kosulys pa-našus kriokimui smaugiamam jau-no liuto. Keli lašai šalto prakai-to sublizgėjo ant kaktos.

— Trošksta, trošksta, — sušuko draugas, — reikia gydytojaus! — ir taręs tuos žodžius, išbėgo.

Išgaminavęs ligonį, gydyto-jas sausu balsu tarė:

— Teip, džiava... Džiava paeinanti nuo tėvų ir... jie tam kalti...

— Ne... ne... — pašokęs, sušuko Povilas, — aš ne gimiau su džiava... melagyste!

Gydytojas atsoko nuo lovos.

— Draugai... štai išdauikas, — rodydamas pirštu į gydytoją, tyloms tarė Povilas ir su ašaroms akys, atsigulė...

— Dovanok... atleisk man, — atsilkaupęs prie lovos ir įsmėi-ges akis į Povilą, sumurmėjo gy-dytojas.

— Mano praeikimas iš gilu-mos supuvusios krutinės, pasku-tinioj valandoj, tegul puola sun-kiu akmeniui sukepusio kraujo ant tavo galvos ir ant tavo su-terštos sąžinės... — ramiai pa-sakęs Povilas, padėjo galvą, už-merkė akis ir nutilo...

Visi išvaikščiojo; kaip visada, liko vienas sargas. Povilas ra-miai kvėpavo. Jau vėl, naktis... Draugas pradėjo snau-siti, vis tankiau linguodamas gal-va ant knygų. Ant galo knyga nupuoł ant žemės ir tas užmigo, persveręs galvą per atramą kėdės.

Miegojo visi... visur...

Ligonis palengva atsisėdo. Pla-čiai atvėrė akis ir žiūrėjo į tam-sų langą, ir ilga eilia slinko mi-nijis ir atsiminimai, kaip ilgus sun-kių praicitas kelias, kuriam atėjo galas.

— Miegok saldžiai drauge... Miegok, — sušnabzdėjo Povilas, žiūrėdamas į miegantį draugą ir viena po kitai greit, slinko iš-džiuvusiais veidais kaip perlai ašaros. Apusptas ir suspaustas mintimis praėjusio, jausdamas, kad tas viskas jau... jau praė-jio ir niekad... niekad nebusu-grįž, troškinamas gailėsčio ir ne-apykanta gyvenimo, Povilas už-migo.

Anksti pabudo sargas. Pašo-ko nuo kėdės ir jausdamasis kaltu, puolė perkelti vandenį ant gal-vos ir įpilti vaistų į sudžiuvusio draugo burną, bet... Povilas jau ne kvėpavo. Veidas pastoj dar geltonesniu, akys dar giliau įlindo į terpkaulius, o pamėly-na-vusios lupos tarsi dar kalbėjo: musų... musų... atimkime...

Vėl barškėjo ant gatvių sun-kus veizmai, vėl švilpė botagai ir žvirbliai ant kiemo čirškėjo. Kal-tinėjau vėl kalė ir priekalas ska-mbėjo, bet kitoks jo aidas buvo. Priekalas ilgai dejava netekęs tos ypato, kuri jo dejavimą girdėjo ir suprato.

Ramus pavasario vėjas pa-lengva judina užlaidą ant lango. Baigias liampo medega ir ji pati užgeso.

NAUJI RAŠTAI.

Lietuviai! Ar gerai kelias žengiamie priešakyn? Nuoširdus jungo.

atsiliepimas į lietuviškąjį visuomenę Dže. J. Šliupo. Shenandoah, Pa. 1907 m.

Yra tai sutrauka kalbų Dže. J. Šliupo laikytų Waterburyje, Uni-on City, Edwardsvilyje ir Scranton-tone vasario mėnesį 1907 m., ku-rios teip daug triukšmo buvo tarp lietuvių ypač tarp socialistų pa-dariusius. Dže. Šliupas ne tiek kri-tikuoja patį „socializmą“, kiek mūsų socialistiškų veikėjų, da-ro jiems „visokius išmetinėjimus, daug tų išmetinėjimų yra paremti ant asabiškų prietikių ir pri-vačių laisvų. Tokia vienok me-dega nevisada ištikima. Asabi-skuose kiti prietikiuose paprastai sunku pačiam matyti. Nemo-judex in sua causa — sako patar-lė. Knygtę asabiškumo yra net per daug ir tas mažina ir pačios kritikos socialistų pasielgimo ver-tę.

Lietuvių tauta. Laikraštis ski-riamas lietuvių pračties ir dabar-ties tarmė. Redaktorius — iš-leidėjas Dr. J. Basanavičius. Kni-ga I. Vilniuje. 1907 m.

Yra tai naujas laikraštis pašvė-stas Lietuvos tirinėjimams; išei-dinės jis 2 — 3 kartus per metus knygos vidutiniškai po 160 pusla-pių pavidale. Pirmoje knygoje telpa straipsniai Dže. Basanavi-čiaus: Levas lietuvių pasakose; Meška - lokys - lušis; Keli lietuvių vardai ir jų etimologija; Baudžia-va Lietuvoje; Karaliaus Mindaugo žymės; D. D. — Adomas Juzevičius. Baga — Pavar-dų prisiega. A. Z. — Apie ka-raliaus liuną. Demereckio — A-pie senovės žemaičių šermenis ir Pabaigtuvės žemaitijoj. Žemdar-ys — Dekretas piršini melagui. Gerulio — Lietuvių Mokslo Drau-gia.

Priedas prie Kataliogo lietuvi-škų knygų gaunamų lietuviškame knygynne „Lietuva“. Vilniuje. 1907 m.

Lavinimosi knygynėlis. Pirm-eišvųjų knygų lavinimosi tin-kamųjų surašas. Sutašė S. Ma-tulaitis (šviesa Nr. 16). Vilniuje. 1907 m.

Tykras krikščionis. Atspaus-ta kaštais Presbyterijonų komiteto Pittsburghe. 30 pusl.

Angliškame laikrašty „The Princeton Theological Review“ pa-tilpo ilgas Dže. Šliupo raštas p.a. Lietuva ir jos senovės kalvyni-škos bažnyčios.

Vietinės Žinios.

— 3 d. liepos, Aušros Vartų bažnytinėje salėje buvo prakalba drg. P. Grigaičio. Stebėtinai už-interesavo savo kalboms drg. Gri-gaitis visuomenę, nes kas kartas jis daugiau ir daugiau klausytojų atsilanko klausyti P. Grigaičio kalbų, o ant paskutinės tiesios vietos neužteko. Reikia patėmyti, kad daug padėjo ir vietinis kle-bonas, kun. Ambrozaitis; pasiro-dė jis iš tikro kunigų dirbančių žmonėmis. Kun. Ambrozaitis il-goj kalbą išrodinėjo vertę moks-lo, iš labai geros pusės perstatė savo parapijonams drg. Grigaitį ir abelai mokslo ir pasišventimo vyrus ir kas svarbiausią liepė remti revoliuciją ant kiek galima, paaiškindamas, jog tik su ginklu nuskurusius ir suvargintus bro-lius, už kuriuos jie įgaus ginklą!“ Aukų surinkta \$44.17.

4 d. liepos atsiųsime visgi Chi-cagoj aukomis džiaugsmo, nes policija persekiojė sąudmą iš re-volverių, ir leidimą pavojingų už-tyvi. Užmušta 6 ypatos, o sužeis-tu lengviau ir sunkiau 124 ypa-tos, iš jų dvi jau pasimirė ligonbu-tyje. Kaip pasirodė iš pasakojimų, sužeistųjų retas te žino rei-škimą 4 liepos Suvenynty Valstijų istorijoj. Bengalskos ugnis teipgi atliko savo užduotę. Sutir-po liepsnose keli privatiški namai ir kelios dirbtuvės; dirbtuvėje S. Taffe ugnis pridribo nuostolių ant \$10,000, Smith Wood Working Co. ant \$15,000. Tai nuostoliai nekaltos džiaugsmos dienoje pasi-luosavimo piliečių iš po Anglijos jungo.

Sodiečių sukilimai Ispanijoj, Katalonijoj, 15 amžiuje.

Parašė A. J.—tis.

Tankiai kruta žmonės Geron'os vyskupystėj. Pabaigę 13 ir pradžioj 14 amž. buvo tenai keletas maistų, nes tenyškiai kunigiskiai nenorėjo atlikti sunkių laų. Ponai įtaisė skerdynes: korė, žudė so-diečius; jie keršydavo užpuolimais ant kelių, dra-slymais, plėšimais ir tyčiojimais iš bajorų ir ku-nigų. Abiejų pusių įjirtimas vis augo. Geron'os vyskupas Bernardas dėl Vilamari (1312—1318) pa-dėjo daug darbo ir pinigų, kol įtaisė kartuves ir užlaikė jas čielybėj ir tvarkoj; nes daug darbo buvo su aplinkiniais nekilnamais-sodiečiais, kurie nuola-tos naktinai jiems paskirtais kartuves, o joms rei-kejo tankiai naudotis. Kartuvės ir skerdynės ne-veikė nieko. Sodiečiai nesiliovė, nepasidavė. Jie net pabaigę 14 amž. buvo užmanę slapta įeiti į Geron'ą ir išpauti ten visus ponus dvasiškuosius ir svietiškuosius. O pradžioj 15 amž. sodiečių pulkai po 400, o paskui net ir po 1000 vyrų, tankiai ban-dydavo įsilaužti į miestą, padėgti katedrą, kur gu-lėjo padėti visi jų raštai su duoklėmis ir lažomis. Nenumeną jie, kad bajorai ir kunigai gali naujas knygas ir dokumentus surašyti.

Žmonės erzindavo ir tas, kad ponai vis didin-davo mokesčius. Nesykj dėlto išskildavo maistai.

Žmonių prispaudimu atsiųsime ypač jau vi-šui mnetieje Geron'os kunigai, kurie slėgdavo sodiečių pikčius svietiškių ponų. Vienas tos vyskupystės bažnytinis sinodas (susirinkimas) nu-tarė, kad kunigiskiai negali atsipirkti nuo baudžia-vų. Negalėjo atsipirkti vieturė duktė. O jeigu pinigai jau buvo įmokėti, tai vistiek laisvės neduo-davo, sako tai kenkia bažnyčiai šventai, o pinigų negrąžindavo. Niekur visoj Katalonijoj nebuvo teip bloga gyventi kaip Geron'os kunigiskiams, niekur nebuvo tokių skriaudų ir nedorybių kaip Geron'oj. Todėl nėra ko stebėtis, kad čionai buvo didžiausias įjirtimas ant ponų.

Pabėgusis į miestą baudžiauninkas nustodavo visų savo turtų sėdijuje; daug nukentėdavo, jeigu jį sugadavo bebėgantis. Vienok bėgūny skaitlius augo, sodžiai ėjo tuštyn. Tuomet ponai pasijuto, jog negerai tat yra, ir rūpinos kitokiais budais su-turėti žmones: ėmė mažinti duokles, lažas, pyliavas, versti baudžiauninkus į žyzininkus ir laisvus nuo-motojus (randuoninkus). Šių skaitlius dūčiai iš-augo — tai liūsi žmonės, kurie mokėjo už žemę žyzę ir randą.

Ponai nevienodai imdavo žmonėms išsiperkant. Tas įvairavo pagal vietos, laiko ir kitokių aplinky-bių: ar daug ponų pinigų reikėjo, ar daug turėjo, ar sunku sulaukyti sodiečių ir ar pats žmogus pi-nigų daug turėjo.

Ant tolesnių permainų sodiečių padėjime di-didėlę įtaką turėjo pašaliniai, netikėtai atėjusieji dalykai, į kuriuos įvairūs gyventojų klodai savaip žiūrėdavo.

Nuo 1333 m. prasideda Katalonijoj visokios ne-laimės: badas, maras, dūma aplankė tą kraštą ir prarijo daugybę žmonių, ypač vargdienių; jų liko vos trečdalis. Tos nelaimės tankiai atsikartojo. Žmonės sujudino. O dar prie to prisidėjo saulės užtemimas, žemės drebjimas. Žmonės išsigando. Dar ir dabar žmonės išsigasta, o kogi norėti tuo-met, apvietimui teip žemai stovint. Vienuolniai, vieni per tamsumą, kiti dėl pelno, ėmė baiginti žmones, tai esanti Dievo ryktė už žmonių pačių nusidėjimus, šaukė pasitaistyti, ir žinomas dalykas — mokėti duokles.

Kas kita buvo miestuose. Tenai atsirado mo-kyklos, išėjo mokytojai vyrai. Kitąjį jie aiškino tuos pačius gamtos atsikimus, skelbė ką kitą, negu tam-sos vienuoliai pranašavo, nors pasiremdavo ant to paties Sventraščio: interesai spyrė juos įsiekoti ja-me ko kito. Ką jieškojo, tą ir atrado.

Vienas advokatas, pasiremdamas ant pranašo Isajaus žodžių: „Padėkite prispaustam, bukite tei-singi našlaičiams, apginkite našlę“, reikalavo, kad lygus būtų teismas visiems, kad ir sodietis galėtų jame apskusti bajorą ir kunigą, nors tai ir būtų jo ponas. Dar aštriau šaukdavo Geron'os advokatas Mieres, kuris ėjo prieš pačias baudžiavas ir reika-lavo jų panaikinimo. Jisai rėmėsi ant kitos Svent-raščio vietos: „Taigi klausykites, karaliai, ir su-praskite, pasimokinkite, pasaulio sudžios! Išgirskit, daugybės valdytojai, ir puikybės pilni prieš kitus!“

Dievo duota jums valdžia, spēka Visagalio su-teikta, kuris ištyręs jūsų darbus ir bando jūsų no-rus. Nes jūs, budami jo karalystės tarnais, nesu-dijot teisingai, nepildit prisakymų ir nesielgėt su-gyly Dievo valios. Baisiai ir greitai pasirodys Jis jums, — ir skaudus bus teismas ant vyresniųjų.“ (Salomono Mandr. VI, 1—5). Negana jam buvo šitos vietos, jisai surado dar baisesnį Isajaus pra-našavimą: „Bėda tiems, kurie rašo neteisingus įsta-tymus, ir rašo skaudžius teismo sprendimus, kad atstumti varguolius nuo teisybės ir atimti teises silpniems iš mėno tautos, kad iš našlių pasida-ryti grobį ir apvogti našlaičius. Ir ką jūs veiksite, atėjus apsilankymui, atėjus prapulčiai iš tolo? Ko jūs prašysit pagalbon? Kur paliksite jus savo tur-tus?“ (X, 1—3).

„Žinokit, užbaigia Mieres savo raštą, jog nė ka-ralius, nė seimas negalėjo ir negali išleisti įstatymų priešingų Dievo valiai, o jeigu išleido, tai jie ne-turi nė jokios vertės; žinokit, jog skriausti ir var-ginti sodietį priešingai Dievo prisakymui, kuris lie-pia mylėti artimą ir nedaryti jam pikto, o atimti iš jo turtą, tai vistiek ką pavogti, užgrobti.“

Advokatai, tos gadynės inteligentai, daug ken-tėjo nuo to, jog nelygius žmonių teisės. Toks pa-dėjimas atsiliepdavo ir ant jų interesų. Nėra ko stebėtis, kad visai kitaip žiūrėjo į tai vienuoliai ir vyskupai, nors ir iš pat Romos jie būtų atsiųsti.

Ponai, apsvartymui savo reikalų, suvažiudo-vo į seimus, išleidavo įstatymus. Jie vieni ten buvo. Todėl mažai rūpinos, kaip čia padėti nelai-mės ištiktiems sodiečiams. Atpenč, mažiaus žmo-nių likus, galvojo, kaip padaryti, kad jų pelnas ne-smažėtų: norėjo padidinti laų ir duoklių naštą.

Karalius gi buvo užimtas papildinimu ir su-
mu savo valdžios.

Ilgainiui pradėjo rasties ir samdyti darbinin-jų skaitlius žymiai išaugo. Badas ir maras, iš-vysis daugybę žmonių, padarė daug atmainų į padėjime. Žmonių skaičiai sumažėjus, darbinin-
pabangro. Tarnai, bėrnai ir kiti sandininkai keliu streikus ir reikalauja algos net 5 sykius daugiau, negu tat pirmiaus budavo. Ponai, dvasiskieje ir svietiskieje, reikalauja iš karaliaus užtarmos. Pa-sirodo pirmieje įstatymai apie darbininkus priei darbininkų interesus. Karalius Petras IV 1349 m. išleidia tokį įstatymą, pagal kurio įvesta darbinin-ko alga ir užmokestis už kiekvieną darbą; kas rei-kalau daugiaus, turės užmokėti štrūpą, o jeigu dar neprisims ir neklausys, tam nukirs ranką. Ponų teismai pildydavo tą įstatymą: kam ta ranka, jeigu po-nams pelno neduoda! Tame pačiame įstatyme buvo uždrausta darbininkams tvirties į draugias, daryti suėjimus, kelti šutves (streikus). Tuom pa-čiu laikų karalius paskyrė komisiją algoms iširti įvykusioms atmainoms persitinkinti. Toliaus ku-nigams buvo prisakyta maldyti žmones: per pa-mokslus, per išpažintį (spaviednį) įkalbinti žmo-nėms, kad mažai reikalauj ir ponų neskrastų. Žinomas dalykas, čionai Dievą vartojo ta nauja po-ny interesų apginei: ir globėjai.

Vienok tos visos priemonės negelbėdavo. Žmo-nės vis traukė į miestus, kur lengvesnė duona ir oras laisvesnis. Negelbėjo ir menkučiai palengvi-nimai ponų daromi. Nuolatos prašo karaliaus už-stoti juos, suvaldyti miestus.

Karaliai elgėsi nevienodai tame laike. Kiltant vaibai, pasididinus reikalavimams, karaliai privalė ir daugiaus pinigų. Bajorai su savo seimais var-žydavo juos, trukdydavo jų politiką. Jie stengėsi sulaukyti karalių saulavai, kur ji jų reikalus palyti. Karaliai kovoj su bajorais ir kunigais tai palaiky-davo aiškiai miestus, tai net sodiečių baudžiaunin-kus. Neretai jie užsimindavo apie panaikinimą bau-džiavų. Kisdami į santykius tarp pono ir bau-džiauninkų, kurie pirmiaus jų neapaidavo, norėjo jį tą pelyniti. Karalius Jonas I 1388 m. liepė savo pa-siuntinim paprašyti popiežiaus, kad tasai įsakytų kunigams atleisti savo žmones iš po baudžiavų, nes Senojoj Katalonijoj kunigiskijų buvo daugiaus negu kitų, o ir blogiau gyvenno, nes palengvinimų jokių nebuvo gavę. Karalius pats neisdrįso pasiųsti ku-nigams, praše popiežiaus pagalbos. Popiezius nieko nedarė. Greitai tasai mirė, jo sostą užėmė kitas popiezius. Karalius ir jam pasiūlįo; dabar žadėjo už gerą tarpininkystę ir jam ir sau po 2 aukšniui (dukutu) nuo kiemo; nemaža būtų suma susirinkusi: kunigiskijų toj vyskupijoj buvo apie 15—20 tukstan-čių. Popiezius atmetė tą sumanyimą, nes panaiki-nimas baudžiavų gali užtenkti bažnyčios šventos reikalams. Karalius kreipėsi prie vyskupo, norėda-mas jį perkalbėti, bet ir čia nieko negavo. Siek tiek sustiprėjęs, pagaliau iš ponų ir kunigų nesu-laukdamas pagalbos, sumanė ir be jų apseiti.

Ėjo tiesotais keliais. Pradėjo perkrauti ponia dokumentus, ar teisingai žmonėms valdo; kur jie negerai buvo, žmones paleisdavo, sau už tai nemai-pino pasidamas. Advokatai ir sudžios mielai padėdavo karaliui. Ponai buvo užvaldė kartais ka-rališkius, todėl visus juos atėmė iš jų. Žinomas dalykas — tas įvykdas su sodiečių žinia: jie eida-vo į susėjimus, apsvartinėdavo savo reikalus, kal-bėdavo apie savo vargus ir bėdas. Tik ant jų pa-siremdamas, tikėdamasis iš jų pagalbos prireikus, karalius galėjo teip drąsiai eiti prieš ponus.

Už keletos metų karalienė prašė popiežiaus, kad įsakytų kunigams atleisti žmones, sakydama, jog baudžiavos — tai nedorybė, kuri gali apsunkti dusios (vėles) išganymą, priešinga Christaus moks-lui. Ir dabar tas prikalbinėjimas neturėjo kloties, kaip ir pirmas.

Tolesniai įvairuoja karalių apėjimas su žmo-nėmis. Nerupėjo jų labas. Kur buvo didesnis pel-nas, to pusę ir palaikydavo. O galėjo dabar taiti-nes už pinigų galėjo pasisamdyti kareivių ir suval-dyti nenoramas, kas pirmiaus nebuvo galima. Karalius kartais atima karališkius iš ponų, tai vėl jiems parduoda, pritrūkus pinigų. Vienas ka-ralius, pritrūkus pinigų, leido ponams atnaujinti baudžiavas ten, kur jos jau buvo išnykusios. Kar-tais sodiečių padėjimas kitose vietose eidavo lėdo-gin, nes įstatymai išleisti, lig laikai miedavo. Ar-ba karalius dar gudriau padarydavo: paimdavo pi-nigus iš abiejų pusių ir jas apgaudavo. Negauda-mas pinigų iš ponų, palaikydavo sodiečių pusę. Ponams tas nepatikdavo. Jie norėjo, kad karalius visame kame jų klausytų ir jų reikulus gintų. To-dėl šiaudaus prieš jį, ėjo prieš jo valdžią, nebe-duodavo visai pinigų, kuriuos buvo žadėję; karalius atsikėsydavo dar piktesnis: ant gincio dar labiau palaikydavo sodiečių pusę, nors šie jam nerupėjo. Pasibaigė net tuom, jog karalienė, karaliaus vietin-
ninkė (jisai gyveno Neapolij), pati atleido žmo-nės bauriausio pono — Geronos vyskupo. Pona pamatė, jog jų privilegijos sulaužytos, jog gali buti atleisti visi žmonės, todėl gązdino revoliuciją. Ka-ralienė pati pamatė, jog ji pertoli nuėjo, norėjo traukties atgal ir padarė tokiu būdu. Sodiečiai ja sumokėsi visus išperkamuosius pinigus, o ji atsily-gisiant su ponais; už tarpininkystę žadėjo pasiūti geras palukanas. Vieną sykį ji buvo surinkus to-kiu būdu 64 tukstantų aukšnių. Iš tų pinigų po-nai negavo nieko, sodiečiai teippat nematė jokių pa-lengvinimų. Sodiečiai pasijuto apgautais, bet bau-džiauninkais valdys nebeskaitė ir ponų nabeiklausė. Ponai nri suvaldyti juos. Šie nepasiduoda, išsiun-čia prie karaliaus į Neapolį pasiuntinį. Karalius pasikvietė bajorus, bet tie nenorėjo nė rukuoties.

Mirus tam karaliui, užėmė sostą kitas. Prasi-dėjo ta pati istorija su sodiečiais ir ponais. Kara-lius nori puikiai gyventi, uliavoja, praleidia bau-džiauninkų pinigų. Karalius visokias priemones vartoja savo pelno papildinimui. Susiginčius sodie-čių su ponu, liepia tą bylą perkrauti karališkam teisme (buvo dar dvasiškų ir bajoriškų teismai), už-
ką gaudavo įsai už

Svajus

Tragedija Poema

Valdas siekimo augštybės

Parašė Jonas Viskoška.

*Kas nori atiekti augštumą, teisybę,
Tur busį tikėti didžiausią sunkybę.*

SVAJUS.

Gabenki, mieloji, nors pražūti, eisiu,
Ir tave guodosiu, nė minčia nežėisiu.
Prie tavęs man laimė, dangus ir ramybė,
Prie tavęs — galybė, garbė ir didybė.

SCENA III.

Didelis publika susirinkimas. Žmonės puikiose parėdose, išpuštuose yvariuose, ir visokiomis, stebėtinomis, žydalais; visi išvaidiniais vainikais ant galvų. Viskas turi stebėtiną išdangą.

DIEVAITĖ.

Čion, Svajus, stovėi ir viskam stebėkis,
Ir viską, girdėta, į protą sau dėkis.
Čia šįdien apvaikščios Visatos šventimą,
Atminti šventėjų už jų kentimą.

SVAJUS.

Kokia čia gražybė, daiktai neregėti,
Kaip puikūs tie žmonės, kaip miela žiurėti!
Kas čia? dangaus? ar kitokios augštybės?
Kas valdo tą viską? ar Dievo galybės?

DIEVAITĖ.

Tie žmonės yr patys Djevais ir viskuomi.

SVAJUS.

Kas tieje, ką laksto, — ein' vandeniu tuomi?

DIEVAITĖ.

Tai žmonės jau tūkstantį metų gyvenę —
Pralėdę tiek laiko nė sirgę, nė senę.

SVAJUS.

Kaip įstabu viskas; viskuom atsigeri...
O tieje kas toki, ką blizga ir žeri?

DIEVAITĖ.

Tai moters — dievaitės ir perlai Visatos.

SVAJUS.

Kas tosios, lyg aušlės, ką daugel taip matos?

DIEVAITĖ.

Tai medegos svieto saugalės šviesybės.

SVAJUS.

Ar žmonės tie pilni doros ir teisybės?

DIEVAITĖ.

Meln čia nieks nieko negali laimėti.

SVAJUS.

Ar žmonės tie teipgi tur vargti, kentėti?

DIEVAITĖ.

Čia šion papuoles turėtum numirti,
Čia tavo esybė reiktų datirti
Čia sunkenybė nuo kokios ji žūtų.

SVAJUS.

Tie žmonės be vargo išmirę jau butų?...

DIEVAITĖ.

Čia kencia, bet džiaugias: jie galiūs, laimingi,
Čia spranta, pažysta, pasaule turtingi.
Čia kančios, sunkumai — tai penas, smagumas.
Čia skausmų, bei vargo todėl neatjaucia;
Čia keičias ir valdos taip lengvai, lyg siaucia.

SVAJUS.

Čia musų gi vargsta be laimės daugumas?
Kodėl gi negalim turėti ir mes tą augštumą?
Čia mums tik ragauti be naudos kartumą?

DIEVAITĖ.

Čia vargą jūs, šitai, anukai laimingi.

SVAJUS.

Čia mums nusikalte, kad mes nelaimingi?

DIEVAITĖ.

Čia yr augštesniu už kurį daugiau kęsta,
Čia kuriam daugiau vargo ir darbo pašvęsta.
Čia tūvai jys sunkiau ir už jus dar kentėjo —
Čia juk jieje teippat gi kalčių neturėjo?...
Atmink, kad tenai tik yr laimė žadėta,
Čia kur daugel gabumų ir proto padėta.

SVAJUS.

Bet kodėl gamta gi neaptekė musų
Protu ir gabumais be vargo ir triusų?

DIEVAITĖ.

Nes sviete ne jys tik vieni begyvenat, —
Gyvena su jumis ir jys priešininkai:
Jys kovas tarp savęs bepertrukio genat —
Visi jys už buvus savus kariauninkai.
Bet kovą gamtoje kas laimi, tas buva,
Kas ją gi pralaimi, tas miršta, pražuva.
Ne jys tik vieni norit galę turėti:
Čia jori nori ir priešai jums lygiai stovėti.
Kovon stot už buvį visi lygiai gali,
Bet tas tik gyvena, kas kovą nugalai.
Ne jys vieninteli, ką kylat galybėn:
Jys priešinos teipgi vis eina stiprybėn.

SVAJUS.

Kam gi esybės sutvertos kovoti?

DIEVAITĖ.

Nes viskas Visatoj tur tiesą buvoti,
Tur tiesą užimti tą vietą augštesnę,
Kurioje kits buva, — už šito geresnę.

SVAJUS.

Kas musų yr priešais pasaulėj didžiausiais?

DIEVAITĖ.

Jūs patys vien esat sau priešais niekiausiai...
— Jums priešais vadinasi: kas laimė jys trukdo,
Kas syvus jys siurbia, kas kraujus jys plukdo.
Bet priešū didžiausiu jys — nežinė esti:
Už nežinę sunkiai tur kožnas jys kęsti.

SVAJUS.

(Prisiklausydamas)

Girdėti giedojims ir melas žaidimas:
Tas viską taip kelia, patraukia, sau imas...
Tikrai, tie balsai ne iš lupų išeina...

DIEVAITĖ.

Tai laukiams apvaikščiojims šičion ateina.

(Judėjimas regyvoj, prisitartinant parodai, pasididina.)

Choras už scenos.

Visatos apvaikščiojam šįdien atminti,
Ir pratėjų kovą už musų išmintį —
Juos primenam šiuomi, jiems teikiam padėką,
Aukaujam ką galim, nors ačiu, už spēką...

SCENA IV.

Paroda. Neapsakomai puiki išdanga. Didelis deigubas choras ir deiguba orchestra. Dievaitės-šokėjos.

Visas choras ir orchestra.

Gyvybė pasauliui — augštybė Visatos,
Išmintis gyvūnų, tai išeiga buvio,
Butybė gi visko — slaptybės esatos,
Eigums prie augštybės, tai išeiga žuvio.

Slaptybės esatos mės turim savyje,
Esybėje cavo, galvos smegenyse:
Pažydamis save jausloj, omenyje,
Mės matom butybę Visatos dalyse.

Gyvybė Visatos — buveinė skirtumų,
Visatoj skirtumai yr vaisiais butybės,
Skirtumai — judėjimas, jieskonė smagumų,
Sjautimas esatos, jautimas esybės.

Gamta yra Dievas, gyvūnai — jo sunys,
Jie vaisiai buvimo, stengimos, siekimo.
Gamta yr paini, jos įstatymai tunys, —
Ji valdos akląja teisybe likimo.

(Pertraukoje atsibūva tiklimingi, rimti šokiai, maršai ir augštybės muzika.)

Visas choras ir orchestra.

Už sentėjų kovą mės, šitai, laimingi,
Mės turim dalykus, ką jie nespavo,
Už jų stengimos mės esam galingi,
Mės atjauciam viską, ko jie neragavo.

Ir tariam: stebuklų gadynė gyvenam!
Mės esam galybė, ką viską padaro,
Mės viską suvaldom, sugėbim, išmanom,
Kiekvienas iš musų tik gerą bedaro.

Klydimas pas mumis negalims dalykas:
Mės viską atjauciam, apskaitom išanksto,
Mums žinoms kiekvienas likimas, įvykas,
Kaip daiktas koks keičias, ar kaip išsilanksto.

Mės prietikus buvio sunkiausius iškenčiam,
Išlaikom taip lengviai, kaip dar negalėjo
Joks žmogus senovėj; mės buvį mės švenčiam
Tik gerui, kaip švęst nieks seniau nemokėjo.

Mės mylime save, apkenčiam, guodojam,
Mūs bočiai gi savęs nepaisė, nekenė,*
Mės kakys iš musų, ant labo atbojam,
O bočiai tik puldės, sau pragarą rentė.

Bet buvę paikumai jiems suprotį davė,
Iš tų niekingumų jie praktiką gavo,
Nelaimės juos protu ir išmoniū avė,
Ir kančios likimo jiems laimę šapavo.

Vyrų choras.

Nors daug giminė mūs pralėdė biaurybių,
Bet vistik prie laimės ant galo priejo,
Už būtin nelaimės, už daugel kartybių,
Gerovę, vertybę pelnyti turėjo.

Senovėj tėvai mūs už mumis kovojo,
Gyvata ir kraują už ateitę davė,
Už labą jie spēkas ir vislab ekvojė,
Kelius į gerovę anukams jie šlavė.

Tiesa, nevis iš mūs bočių taip darė:
Kiti jų kilimą tik stabdė, naikino,
Niekybėms gerumą iš svieto bevarė,
Rakino juos, plakė, nekenė, kankino.

Kankinami kentė už mus pasišventę,
Už mus tik jie save kančiomis paankavo,
Jie sielvartais savo mums laimę parentę,
Pražuvo be laimės nelaimėje savo.

Už tą geradėjus tuos turim atminti,
Privalom atlygint, kaip mokam, už spēką,
Nors savo augštybę jų vėles raminti,
Siųst ačiu, nors ačiu, jiems kaip padėką...

Visas choras.

Už tą geradėjus tuos turim atminti,
Privalom atlygint, kaip mokam, už spēką,

* Faktiškai, čion nemelė yra tame, jog žmonės, abiečiai, kvailiai, egotistiniai elgdamiesi, daro sau blogą, pragarą; o blogo darymas nėra melas. Kas save myli, tas nedarys kitam, o pats patsim nepagaidaujamus dalykus.

Nors savo augštybę jų vėles raminti,
Siųst ačiu, nors ačiu, jiems kaip padėką....

Tiesa, jie negirdi, nejaucia, nemato,
Nepaiso ant musų padėkų benaudžių,
Bet, mūs skolingumas, mus privolėn stato,
Gerovę pačių, atmintį praieitę skaudžių.

Visas choras.

Darydami labą, mės privolė pildom,
Vien privolė paprastą savo atliekam.
Niekybės visokias mės protu išdildom —
Biaurybės čia naudą nesuteikia niekam.

Moterių choras.

Ką esam atsiekę, iš šito matyti,
Kad kudičiai gema jau mumis protingais:
Galvočiams senovės juos galim lygti,
Statyt su senovės žmonėmis mislingais.

Jie kalba, protauja, dar tiklą užgimę,
Supranta dalykus, kokių dar nēr matę,
Jie jauslys, priimnys, lyg seniai įrimę,
Tuoį vaikščioja, veikia, lyg butų pripratę.

Visas choras.

Ką esam atsiekę, iš šito matyti,
Kad kudičiai gema jau mumis protingais:
Galvočiams senovės juos galim lygti,
Statyt su senovės žmonėmis mislingais.

Jie kalba, protauja, dar tiklą užgimę,
Supranta dalykus, kurių dar nēr matę,
Jie jauslys, priimnys, lyg seniai įrimę,
Tuoį vaikščioja, veikia, lyg butų pripratę.

O mės, smegenims mūs, sugėbim matyti
Dalykus ir veikalus toly didžiausiam,
Judėjimus toly įstengiam valdyti,
Kalbėti mislyje mūs sėbriū toliausiam.

Mės galim lekioti be priemonių jokių,
Vien valdymu nervų ir kūno svarumų;
Mūs kraujas nepaiso ant priešų nė kokių,
Su nuodais kariauja be jokio sunkumo.

Mės tūkstantį metų lengvai išgyvenam,
Be jokių ligų ir nė kiek nenusenę;
Mirties link kiekvienas išnoro kiutenam,
Atėjus mūs laikui, ikvalėi gyvenę.

(Pertraukoj tiklimingi dievaitių-moterių šokiai.)

Visas choras.

Už tą geradėjus tuos turim atminti,
Privalom atlygint, kaip galim, už spēką,
Nors savo augštybę jų vėles raminti,
Siųst ačiu, nors ačiu, jiems kaip padėką....

SCENA V.

Svajus vargingas gyvenimo ir studijavimo kambarys.

SVAJUS.

(Pamatu atsipeikėdamas iš svaigulio.)

O! kur aš?... aš, šitai, guliu kambaryje!...
Tai sapnas, tik sapnas stebėtinai buvo...
Man liko, kaip buvę, juodumai dalyje,
Aš gyvas kaip pirma. Tai sapnas... Jis žuvo...

O, atminčia visko! Ne sapnas toks matys!
Ne, sapnas toks niekad negali bebūti:
Teip gyvas paveikslas, toks jausmų sustatys,
Nežinomas svietas, dalykai nebūti!

Tą viską, lyg rodos regiu dar akyse,
Teip aiskiai šviesumai dar blizga ir veria,
Tos giesmės, tie žodžiai dar skamba ausyse,
Dar viskas lyg juda, už jausmų vis tveria.

O kokią man galę tas viskas idėjo,
Ir įkvėpė dvasią, stiprumą ir drąsą!
Kaip noras gyventi į mane įėjo,
Kariauti, nešt niekšams panieką ir grąsą!

Teip rodos, lyg viskas išnaujo but gimę,
Net sienos ir lubos išrodo dailėsnės,
Net baldai lyg kokin reikškiman įgrimę,
Net musės ant lango išrodo smarkesnės.

Viskas, kas tik regis, energija gieda,
Masina į kovą jausmų paslaptys,
Viskas tik į dangų, į ateitę rieda,
Ir šaukia išvieno: "lai žuva niekybė!"

Vienok, atminimas gyvenimo seno...
Užteko! Gana jau liudėti ir rausti!
Liudėjimas pasaulėj nė vieną negano,
Gana jau slopytis! vien' sielvartus jausti!

Ne verkt ten vietą, kur už buvį reik kautis, —
Ne tam yr gyvenimas, kūr raudžia, maldauja;
Be asarų, drąsiai prie laimės reik briausis;
Niekas laimę verksmais nė maldoms neužkauja.

Varguolių išganymų kovonėj betuno,
Supaisyme gero žmogaus priderysčių,
Galybėj, energijoj dvasios ir kūno,
Lygybėje svieto, pantiemyje vysčių.

[mokslą! nie mokslas yr buvio slaptynė,
Yr galė, šviesybė ir laimė kiekvieno!
Iš mokslo užšvis mums naujoji gadynė,
Ką teiks supratimą ir meilę išvieno.

Tik vienas išmanymų suteiks mums tą gerą,
Ką laimė klejonėj man leido atjausti;
Tik mokslas įskieps į mumis tą perą,
Kurs teiks mūs jausman dorybės įsjausti.

Mokykla mums viskas ką girdim, ar matom,
Visur, jei tik jieskom, ją galim atrasti.

Mokyklą mės savo galvoje pastatom,
Jei norim, jei trokštam dalykus suprasti.

Jei norime save pakelti, apšviesti,
Pirmiausiai privalom pažyti kas buvo,
Paskui gi kas yra su protu apskriesti,
Pažyti ką davė mums tieje, ką žuvo.

Pats save privalom pažyti geriausiai,
Jei norim valdytis ir gero sulaukti;
Įstengti, iškęsti, atlikti daugiausiai,
Nuo tų tik, ką valdos, juk galime laukti.

Niekystės tarp musų todėl viešpatauja,
Kad mulkių yra ką nor buti naudotais:
Jei kožnas suprastų, ko jis reikalauja,
Tai niekšai ant žemės išnyktų netbotais.

Kas gali gyvuoti ant svieto, gyvuoja,
O kas to negali, tas žuva, išnyksta;
Ir niekšai ten dera, kur jiems dluvoja,
Kur nieko nepelno, tenai jie nedygsta.

Tenai tik visoki niekai užsilaiko,
Kur žmonės jiems vietą ir dirvą suteikia:
Jei tokių nebutų, ką juosius palaiko, —
Nė vienas netarptų, kurs labui priešveikia.

Dabar gi buvoja vieni tik begėdžiai, —
Kas paiso ir gėdis, tas vargsta ir džiūsta;
Linksmi tik gyvena vieni dykaėdžiai,
O doras atstumas tik kremtas ir liūsta.

Turtuž susiplėšę visoki didžturčiai,
Smagumais ganėdina kuną nelabą,
O jų išjuokti, išsiurbti beturčiai,
Paliege, nučina be laiko į grabą...

Jei žmonės valdytų, valdžių jiems nereiktų,
Kurios juos kankina, kaip gyvulius tvoja,
Jei jieje but žmonės, kaip žmonės suteiktų,
Teisėjų nereiktų, ką melą plėtoja.

Kad žmonės bus žmonės, ne žvėrys, ne avys,
Jie spēką ir turtą, ką karėms išmėto,
Dės mokslui, švietimui, vien protus belavys, —
Rinks laimę iš lauko dorybe užsėto.

Dabartėj mūs turtai neatneša naudos,
Kadangi neprotui jie laidomi esti:
Jais žmonės tik naikos, slopinas ir šaudos,
Ir protui ir mokslui neleidžia subręsti.

[darbą! darbą! reik žmones sukelti,
Sujudyt, paakyt, energijos duoti!
Reik jiems patarnauti, šviesybę įskelti,
Jų vargą paguosti, pagelbą įduoti!

Reik jiems parodyt, ką reikia daryti,
Kad vargą prašalyt ir laimę atrasti,
Parodyt, kaip alkį nuo savęs varyti,
Kaip naudą, kentimą ir buvį suprasti.

Reik jiems parodyt, kad jieje nemato,
Jog jų buvimas kaskartas vis puola,
Jog jieje mašinas ir murus išstato,
O patys į vargą, nelaimę bepuola...

Mašinos jų duoną ir buvį suėda,
Ir vieton palengvyt, labiaus tik užkenkia,
O turčiams sukrauna gėrybes net gėda, —
Jų auksas, supiltas, net aslas įlenkia.

Reik jiems parodyt, jog viskas tur buti
Visų darbininkų, žmonijos savybė,
Jog niekšai, siurbikai privalo pražuti,
Valdžių, savininkų tur dingti galybė.

Kas veikia, draugijoj kas tur dalyvumą,
Tas turi iš visko ir lygią gaut dalį:
Ne viską apglėbęs, per savo biauromą,
Koks niekšas laikyti tik vienas begali!

Todėl gi reik vargšui akis atdaryti,
Kad jis paregėtų nors lašą teisybės,
Kad niekšams besočiams neduotų praryti,
Neduotų išsiurbti iš savės gyvybės.

Tat, vargše! ei, vargše! pakilki, atbuski!
Buk žmogum! buk tvirtas, buk doras, protingas!
Nelauki pagelbos — pats dirbti sukruski!
Kas laukia pagelbos, tam buvis verksmingas!

Už tave ant svieto nieks kilti negali,
Tau reikia pačiam tą, kaip noris, atlikti!
Anksčiau, ar vėliau, tau reiks kilti, vargšeli:
Jei miela gyvuoti — tau tą neišlikti.

Visi tat į darbą, įvykdyt teisybę!
Gyvenimą, laimę kožnam padaryti! —
Kovoti nors sunku prieš melą, galybę,
Bet mės juk neturim nė ką nužudyti!

Mės visada siekim tik augšto, doringo, —
Kvailystes su prietarais laukan nutrenkim,
Jieskokim tik grožės, tik proto garbingo,
Be pailsio priekin, didybės žengkim.

Nė vienas pralenkti kitiems nesileiskim,
Bet eikim kiekvienas didvyrių paveizdu!
Akluosius mūs brolius teippat neapleiskim,
Nes jieje mus puldys, žemumo bus vaizdu.

Neduokimės niekam aplenkiti teisybėj,
Tyrumė, doroje, augštuose darbuose,
Energijoj, prote, nė valios stiprybėj,
Nė jausmuos, gabumuos, nė siekiuos didžiūose.

Energiją, galę tik darbas padaro,
Tik darbas, galvojimas mus protu apteikia,
Be atlaidos siekis tik dangų atdaro,
Tiktai pastovumas mums duoda, ko reikia.

(Toliaus bus.)

Vietinės Zinios.

— Antrą dieną liepos atsibuvo visuomeniškas susirinkimas Pramonės Darbininkų Columbia salėje; buvo kalbėta apie susiorganizavimą visų darbininkų, dirbančių skerdyklose, (Stock-Yarduose), nes dabar jie organizacijos neturi.

— Po ilgų, triukšmingų jieskų jimų atsirado ant galo Chicago teisme turtingiausias žmogus Amerikoje, John D. Rockefeller. Turčių laikraščiai, su pasigėrėjimu, aprašinėja, kurią koją didžiausias žmonių išnaudotojas pirmiau iškėlia iš automobilio, kada sukosėjo ir panašius dalykus. 6 d. liepos Rockefeller stojo prieš teisėją Landis.

— F. Mosinnis atvedė į ofisą miesto majoro F. Busse teliuką ir paliko jį kaip dovaną majorui. Klerkai labai buvo sumišę, nežinodami, ką su ta dovana daryti, nes assistencija teliuko ofise majoro daiktas priklaus, o čia kaip tyčia ir paties majoro nebuvo.

— Lietuvys aptiekorius D. Giasas liko teismo pasmerktais užmo-kėti \$100.00 atlyginimo ir teismo kaštus tik už tai, kad be jokios priežasties pareikalavo pinigų nuo atvaziavusio iš Europos lietuvio, kuris savo pravarde padavė teismui kaip Biliakov. Mat aptiekorius Giasas, darsizinojęs, kad "grinorius" turi dikta pinigų, tikėdamasis, kad tie pinigai pavogti, pareikalavo 10,000 dol. Bet ne tik neuždribo — atsėjo dar savo prikišti.

— Sunus O. Stenslando, Theodoras, buvusio perdėtinio banko ant Milwaukee Ave. ir tupinio dabar už groty Joliet'e, ir Olson, vienas iš viršininkų banko, renka parašus nukentėjusių po prašymu paliuosuoti O. Stenslandą iš kalėjimo. Kiek žinia, keliolika parašų jau gavo.

— Nuo 1 liepos turi but pildomos tiesos, sulgy kurių policija turi tiesą areštuoti kiekvieną, "nors jis būtų milijonierius", užkabinejantį moteris, kur tas neat-sitiktų: teatre, hotelyje, arba ir

sugromuliojimo. Jeigu gi palai-
kys gromuliojimo sistema gero-
je tvarkoje, tai visada galėsi pa-
sidžiauti gera sveikata, užtai ne-
daleikis apėitui sumazėti. Var-
tok Trinerio Amerikoniskąjį Elik-
syra Karčiojo Vyno kaip tik pa-
jausi, jog neesi tokis kaip visa-
da; jog apėitais mašinai ir gro-
muliojimas netokis kaip pirmiau;
vartodamas tą vaistą tuojau at-
gausi savo sveikatą ir pajėgas.
Šitas gamtiškas vynas ir žolų
vaistas veikia tiesiog ant kiek-
vieno skilvio, pagamina gerą ap-
ėitą ir atgaivina miegą; jis pa-
daro žmogų atsakančiu darbui
ir pagardina jam valgi. Vaistas
pagamina naują, gryną kraują,
padaro veidą šviesu, pridūda
organizmui pajėgų ir energijos.
Gaunamas visose aptiekose. Jos.
Triner, 799 S. Ashland ave., Chi-
cago, Ill.

L. KLEIN KRAUTUVĖ BUS UŽDARYTA NEDELIOMS

Yra tai pirmutinė krautuvė ant
"West Side", kuri uždare nedė-
liomis savo krautuvę, tokiu bu-
du duodama ir savo darbininkams
proga pasidžiauti liuosu laiku.
Senė jau darbininkai norėjo įgy-
ti tokias-pat sąlygas kaip ir vi-
durnieji, bet iki šiol jų pasi-
stengimai vis buvo veltui. Gal-
gale, vienok, atsirado vienas, po-
nas L. Klein, kuris, nesibijoda-
mas nė konkurencijos kitų krau-
tuvų, išpildė darbininkų gei-
smus. Pereitį nedėlioj buvo L.
Klein krautuvė uždaryta pirmu-
tiniu kartu bėgyje jos 38 metinio
gyvenimo. Užtai pranešame sa-
vo skaitytojams, kad daugiau ne-
važiuotų pas L. Klein nedėliomis
pirti ką nors, bet tegul nusiper-
ka viską reikalingą šėp dienomis.
Atminkite, kad ir krautuvė dar-
bininkai nori turėti bent vieną
dieną liuosą, užtai paremkite juos
pirkdami toje krautuvėje vien
šėp dienomis. Darbininkai L.
Klein krautuvės stengiasi priver-
sti ir kitas krautuves uždaryti ne-
dėliomis, todėl pagalėkite jiems
jų pasistengimuose nepirkdami
nedėliomis, o tuomet ir kitos krau-
tuvės uždarys nedėliomis.

PAAISKINIMAS.

Nuo pačių išgydytų žmonių ir
iš laikraščių, sergantį persitrik-
nė, kad geriausia pagelbą sveika-
tai, žemiau pasirašiusiam In-
stitutui galima rasti, — tad daugy-
bės sergančių per laiskus (gro-
matas) atsišaukia, prašydami sau
rodos, išgydymo, kiek kaštuos ir
ar dar galima išgydyti; bet apie
ligą ir kuom serga, kaip senai,
kas kankina, tankiai neparašo.

Už tai, kad tokių laisčių atėjusių
yra labai daug, tad ant kart
priversti paaiskinti! Norint aptu-
rėti užganėdinimą ir sveikatą per
mus, tad rašant laisčią su viršiu
pamintėtai klausimais ir Institutą,
drangė neatbūtinai reikia para-
šyt: kaip senai sergat, ar gydy-
tės pirmiau ir kur? Kas per liga
arba ką skauda bei kas labiau-
siai sveikatai kenkia t. y. ligos
silpnybės, kiek metų amžiaus, vy-
ras ar moteris, vėdės ar ne, tėvai
gyvi ar ne, o kad numirė ar ne-
žina kokia liga — parašykite.

Pagal mūsų metodą gydymo
bus visas ištirta profesoriaus ir
daktarų ir duotas visas reikalin-
gas atsakymas, o kad dar ligą
galima išgydyti ir ištirinėje pri-
pažinsime, tai gali būti ramus,
jog apturėsi savo pirmutinę gerą
sveikatą ir visas reikalingas žmo-
gas laime pajėgas. Rašant, vi-
sada parašyti savo adresą aiš-
kiai, kaip geriau gali, o ne rašyt
ir braukyt, tai gatvę, tai nume-
rius. Ant konveto ir Institutą
adresuokite:

Dr. Collins N. Y. Medical In-
stitute, 140 W. 34 str. New York,
N. Y.

Draugysčių Reikalai.

DIDELIS PIKNINKAS.

New Britain, Conn. Draugystė
Žirgaikio parengė pirmą didelį
pikniką subotą, 20d. liepos, (Juli-
ly), 1907, Rentschler's Parke, ga-
le Arch gatvės. Prasidės 1-mą
val. po pietų ir trauksis iki 12
nakties. Kviečiame visus lietu-
vius ir lietuvaits, kaip vietinius
teip ir iš aplinkinės atsilankyti ant
to puikaus pikniko. Įžanga 25c.
kiekvienam. Voziuodami paimkite
Arch gatvės karus, kurie nuvež
iki daržni.

Komitetas.

SUSIRINKIMAS SUSIV. L. A.

36-tos kuopos.
Chicago. Nedėlioje, 14 d. lie-
pos, 1907, 1 val. po pietų, J. Rui-
gio salėje po num. 3301 So. Mor-
gan, kertė 33 gatvių, bus pusme-
tinis susirinkimas 36-tos kuopos
S. L. A.; ant jo kviečiami visi są-
nariai užsimokėti prigulincij mo-
narijams. Jis norinti prisirašyti prie
S. L. A. organizacijos, atsilanky-
kite virš minėtame laike.
Komitetas.

PAJIESKOJIMAI.

Pajieskau savo pačios Onos
Vaskienės, Pušalotės parapijos,
Dekalio sūdziaus. Apie 30 metų
senumo. Pereitame metę rug-
pjūtės mėnesį išdumė nūto ma-
nės. Kas duos man apie ją žinią
tam būsiu labai dėkingas.

Kasp. Vaskėvičia,
1627 So. 10th str.,
Philadelphia, Pa.

Pajieskau lietuvaits merginos
apsivedimui, jaunos doros, be skir-
tmo tikėjimo. Esu jaunas, tikras
lietuvis, darau, lėto budo. Mer-
ginos, norinčios tikrai apsigvesti te-
gul atsišaukia adresu:

Vladas Naujokas
26 Theodor st., Delray, Mich.

Pajieskau savo draugo, Jono
Jurkaus, Kauno gub., Raseinių
pavieto, Labardžių vol., Dalgūnų
sūdziaus. 4 metai kaip Ameriko-
je, pirmiau gyveno Easton, Pa.
Jis pats ar kas kitas teiks duoti ži-
nią ant adreso:

St. Gedvilas,
865 — 33rd place, Chicago, Ill.

Pajieskau savo giminaičio, Mi-
ko Danelavičiaus, Suvalkų gub.,
Senapiilės pavieto, Kvietiško gmi-
no, Parešuvkos kaimo. 4 mėne-
siai atgal buvo Grand Rapids,
Mich., ir iš ten išvažiavo į kasy-
klas. Turiu labai svarbų reikalą.
Jis pats ar kas kitas teiks duoti ži-
nią ant adreso:

J. Stiklakis,
687 So. Union st. Chicago, Ill.

Pajieskau Pranciškaus Berna-
vičiaus, Kauno gub. 8 ar 9 me-
tai kaip Amerikoje su pačia ir vai-
kais. Jis pats ar kas kitas teiks
duoti žinią ant adreso:

Juozas Gumauckas,
202 John st., East Newark, N. J.

Pajieskau Antano Petrikonio,
kuris prasišalino neseniai iš Phi-
ladelphijos aplinkės. Jisai Kauno
gub., Panevėžio pavieto, Kupiškio
parapijos, Bakšienų sūdziaus,
apie 2 metai kaip iš Lietuvos.
Kalba lietuviškai, lenkiškai ir ru-
siškai. Kas duos man apie jį at-
sakančią žinią tam duosiu \$15.00
atlyginimo.

B. Staškauskaitė,
434 Darien st., Philadelphia, Pa.

Pajieskau savo pusbrolio Fran-
ciskaus Semeto, Kauno gub., Ra-
seinių pav., Rietavos parapijos,
13 metų kaip Amerikoje. 4 mė-
nesiai atgal gyveno Elizabeth-
port, N. J. Turiu labai svarbų rei-
kalą. Jis pats ar kas kitas teiks
duoti žinią ant adreso:

Ant. Lukus,
3119 S. Morgan st., Chicago, Ill.

Pajieskau savo dukterį: Mari-
jonos ir Zosės Evoškių. Zosė
pirmiau gyveno apie Chicago, o
Marijona Bostone. Turiu labai
svarbų reikalą. Jos pačios ar kas
kitas teiks duoti žinią ant adre-
so:

August Evoškus,
Box 1730, Bisbee, Arizona.

Pajieskau savo draugo, Jono
Bakaus, Suvalkų gub., Vladislava-
vo valsčiaus, Gelgaudiškių kaimo.
Vieni metai kaip Amerikoje; pir-
miau gyveno Brooklyn, N. Y. Jis
pats ar kas kitas teiks duoti ži-
nią ant adreso:

Ant. Sprainaitis,
Box 25, Heineman, Wis.

Pajieskau žmogaus gerai išma-
nancio bučeriaus ir groseriaus
darbą. Tegul atsišaukia tokis,
kuris turi gerą patyrimą, sykū
turi pristatyti paliudyjimus ty,
pas kuriuos dirbo.

Teipgi turiu trijuose miestuose
bizniskus namus ant randos, ku-
rie visi yra lietuvių apgyventose
vietose. Galite juos gauti dėl sa-
liuno ar kitokio biznio, prie an-
gliakastinių ar viršutinių fabri-
kų. Atsišaukite greitai.

A. G. Baltrushaitis,
Kewanee, Ill.

Pajieskau Antano Kubiliaus ir
Mateušo Stasalo, abu Kauno gub.,
Vilkmergės pavieto, Subačiaus
parapijos. Vienas gyvena Brad-

dock, Pa., o kitas Brooklyn, N. Y.

Jie patys ar kas kitas teiks duoti
žinią ant adreso:

J. Sulainis,
Box 506, Collinsville, Conn.

Pajieskau Viktoro Stiro, Kau-
no gub., Naumiesčio pavieto, Pau-
delių vol., Buivanių sūdziaus.
Turiu labai svarbų reikalą. Jis
pats ar kas kitas teiks duoti ži-
nią ant adreso:

Povylas Baltrunas,
299 Portland str.,
Cambridgeport, Mass.

Pajieskau Juozapo Čižausko,
Kauno gub., Šiaulių pavieto, Jo-
niškės miestelio. Apie 6 metai
kaip Amerikoje. Jis pats ar kas
kitas teiks duoti žinią ant adre-
so:

Juozas Urbonas,
1112 Kishwaukee st.,
Rockford, Ill.

Pajieskau Onos Brusokiutės,
Suvalkų gub., Senapiilės pavieto,
Balbieriškių gmi-
no, Gudelių kai-
mo ir parapijos. 6 metai atgal
gyveno Brooklyn, N. Y. Ji pati
ar kas kitas teiks duoti žinią ant
adreso:

Jonas Balenauckas,
9107 Cottage Grove ave.,
Chicago, Ill.

Pajieskau savo brolio, Juozapo
Gužo, Suvalkų gub., Vladislava-
vo pavieto, Bubelių gmi-
no, Meišty kaimo. Pirmiau gyveno Weis-
consin valstijoje, o dabar, girde-
jų gyvena West Pullman, Ill. Jis
pats ar kas kitas teiks duoti ži-
nią ant adreso:

John Gužas,
Box 81, Suleyville, Ind.

Pajieskau savo pusbrolio, Fe-
leksijono Druktėnio, Kauno gub.,
Raseinių pavieto, Gedminiškių so-
dziaus. Jis pats ar kas kitas tei-
sis duoti žinią ant adreso:

Bron. Valentinavičius,
944 — 33rd st., Chicago, Ill.

AUKOS REV.

Iš Westville, Ill. F. Norkus
50c.; J. Vitkus, V. Mosteika, V.
Uiskienė, J. Uiskis, E. Vitkienė
po 25c.; F. Jokubitis ir M. Saba-
liauskas po 10c. Gauta viso \$205.
Skirti L. S. D. P.

Iš Bendl, Ill. (Laikė Grigaičio
prakalbų) Wm. Gizaits \$1.25; J.
Guguzinskas, J. Guzevičius, R.
Mačiulis, P. Naikelis, K. Rudai-
tis D. Matulaitis, O. Zigmontie-
nė, J. Valantiejus, L. Žvingila, J.
Raudonis po \$1.00; M. Matulaitis-
nė, O. Kilikevičienė, A. Urzy, K.
Andrusis, K. Grazevič, Ch. Spud-
vilas, A. Ramlis, Wm. Mačiulis,
Wm. Paulukaitis, K. Mačiulis, P.
Danilevičius, P. Astraukas, P.
Makstalis, S. Padrauskis, F. Da-
nilevičius, F. Poška, M. Giraitis,
J. Akelaitis, P. Ariulatas po 50c.;
A. Armonatis 45c.; S. M. Moluza
40c.; A. Krakauskas, Wm. Ozbie-
kis, V. Plackaitis, M. Matuleviče-
nė, A. Bilunas, J. Dzidolika, W.
Bukavičius, O. Baltrušienė, Wm.
Baltrušis, J. Bilunas, P. Galutis,
M. Baltrušaitė po 25c.; W. Ma-
čiulis 20c.; M. Mičiulienė, A. Ki-
likevičienė, F. Kilikevičienė, K.
Ockienė, J. Guzevičienė, K.
Biliunienė po 10c.; J. Bickus 5c.

Reikalaujame gerų preseių ir
krautūjų, teipgi ir merginų ranko-
nis siuti, nors ir nemokančių —
gera proga išsimokinti. Lengvas
darbas; gera mokestis. Atsišau-
kite pas:

Wm. P. Brown,
253-261 Market str. (2-nd fl.)
Chicago, Ill.

Reikalaujame vyrų dirbti girose
Michigan ir Wisconsin valstijose.
Mokestis nuo \$30.00 iki \$40.00 mė-
nesiui su valgiu ir guoliu. Dykai
kelionė su pirminku (foreman).
Teipgi reikalaujame darbininkų
prie geležinkelio. Atsišaukite
tuojau pas:

Asping & Sweet,
81 So. Canal st., Chicago, Ill.

Reikalaujame 4000 darbininkų
prie visokių darbų vakarinėse val-
stijose ir Chicagoje. Gera moke-
stis. Reikalaujame angliakastis
valstijose Washington ir Colora-
do; išperka pusę kelionės kaštų
nuo Chicago. Reikalaujame 400
darbininkų Michigan ir Wiscon-
sin valstijose prie girių kirtimo;
mokestis nuo \$26 iki \$35 mėnesiui
su valgiu ir guoliu. Kelionė dy-
kai. Reikalaujame 400 darbinin-
kų ant ukių North ir South Dako-
ta ir Minnesota valstijose; gera
mokestis, pigi kelionė. Reikauja-
me 1000 darbininkų prie gele-
žinkelio darbų vakarinėse valsti-
jose. Atėik tuojau arba rašyk sa-
vo kalboje, įdejamus už 2 c. pašto
stempą prisiuntimui informacijai.
(Lietuviškas agentas).

J. Lucas,
128 S. Clark st. (Room 3),
Chicago, Ill.

Reikalaujame visokių darbinin-
kų ir mechanikų arba suprantan-
čių staliatorišką darbą. Mokestis
nuo \$15 ir augščiau ant savaitės.
Atsišaukite nedėliomis nuo 10 iki
11:30 val. iš ryto ir vakarais nuo
6 iki 8 val. (Ne agentas).

45 La Salle st., (Room 8)
Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai priezasties
išvažiavimo pačios Lietuvos bu-
černė ir grosernė; lietuvių apgy-
ventoje vietoje. Arba pajieskau
pusininko, kuris galėtų įdėti į
biznį \$1000 ir pats darbu prisidė-
tų. Daugiau dasizinkite adresu:

Wlad. Butwill,
301 Lake st., Melrose Park, Ill.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Parsiduoda pigiai bučernė ir
grosernė, biiznis gerai išdirbtas.
Parsiduoda dėlto, kad savininkas
išvažiavo į kitą kraują. Atsišau-
kite adresu:

Chas Petkus,
414 Belyeder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda pigiai salionas prie
didelių fabri-
kų. Atsišaukite tu-
ojau pas:

Mat. Getautis,
1324 Arnold st.,
Chicago Heights.

Laivu Kalendorius

Kas nori važiuoti į Krajų, te-
gul perskaityt šį surašą, o jame at-
ras, kada, iš kur, į kur ir koki lai-
vai išplaukia, ir kiek šifkortes ka-
stuoja.

Šioms dienoms išplauks šitie
laivai:

**NORTH GERMAN LLOYD
LINE.**

16 Liepos, 9 val. ryto išplauks iš
New Yorko į Bremą laivas
KRONPRINZ WM. Per-
plaukia mares su 7 dienom.<

THE WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK

12ta IR HALSTED GATVĖS -- CHICAGO

VIRŠININKAI
 S. R. Flynn, prezidentas,
 Chas. F. Hoerr, kasierius,
 Iras N. Morris, viceprezidentas,
 C. N. Stanton, kasieriaus pakeič.

DIREKTORIAI
 Nelson Morris J. A. Spoor
 Arthur G. Leonard S. R. Flynn
 Iras N. Morris J. H. Heymann
 Charles F. Hoerr

BANKOS VALANDOS
 Nuo 9 ryto iki 4 po pietų Pankėdijų nuo 9 ryto iki 8 vakare
 Subotų nuo 9 ryto iki 12 pietų Subotų nuo 5 po pietų iki 8 vak.

Parduodame laivakortes ant geriausių linijų ir siunčiame money orderius ir čekius į visas dalis svieto už pigiausią prekę. Perkame ir parduodame kitazemiškius pinigūs. Atdara subatos ir panedėlio vakarais. Taupinimą (čėdijimą) gali pradėti su vienu doleriu.

OPPENHEIM & FINKELSTEIN

500 South Halsted Street

Vieta, kurioje jausiesi
kaip namieje

Lietuviškas Štoras

Drapanos ir Galanterijos Skrybeles ir Apautuvai už labai pigią, prieinamą prekę

VIENA PREKE VISIEMS

Mēs patarnausime atsakančiai,
duok mums progą.

500 So. Halsted St.

Tarpe 12 tos ir 14 tos gatvių

Gold filled Laikrodėlis

Fabiriko gvarantuotas ant 20 metų: Elgin ar Waltham. Prekė.....\$12.50

Tikrai Sidabrinis Laikrodėlis

Elgin ar Waltham. Prekė.....\$8.50

Prisiškų pinigūs arba duok orderį ant C.O.D., o laikrodėlis bus greitai prisiškstas. Pirkdami pas mane užėdysite pinigūs.

B. K. Bruchas
 3316 So. Morgan Street Chicago, Ill.

153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kello, Kaire, Egipte.

154 Arabija. Daržas įsėdiuvusiam upės take.

155 Įėjimas į palocų, Singapore, Indioj.

156 Turgaus diena Singapore, Indioj.

157 Tautiškas greitis traukis, Singapore, Indioj.

158 Policijos stacija Hong Konge, Chinioj.

159 Žibinėlis Hong Konge, Chinioj.

160 Chiniečių vienburiškai laivai į plaukų Hong Konge, Chinioj.

161 Gražusis keltas Shanghai, Chinioj.

162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinioj.

163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.

164 Tokyo, Japonioj. Iriso grazybės laukai

165 Yokohama, Japonioj. Prudas egiptiškų lotus kvietikų pilname žydėjime.

166 Junitų žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonioj.

167 Yokohama, Japonioj. Šiaučius dirbantys lytines kurpes.

168 Yokohama, Japonioj. Krauklinių žuvių pardavinėtojas stotis.

169 Paroda ugnagesnių atletų, Yokohama, Japonioj.

170 Yokohama, Japonioj. Kvietkų daržas.

71 Yokohama, Japonioj. Altorius, besamas jaunų gerbėjų Matsuri procesioj.

172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorij, Yokohamoj.

173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonioj.

174 Yokohama, Japonioj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.

175 Japoniški kuklikai ledinės smetonos sėtroj, Yokohama.

176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.

177 Japoniečių budas etti pailsin.

178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonioj.

179 Kyoto, Japonioj. Kigomizų žinyčia.

180 Aukštinis paviljonas ant ežero Kinakuj, arti Kyoto, Japonioj.

181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonioj.

182 Teatro gatvė, ilgio viengs milija, Osaka, Japonioj.

183 Nara, Japonioj. Tukstantis žibinėlių prie Ka-suga-No-Myla žinyčios.

84 Nikko, Japonioj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktiojo.

185 Hawaiiški mokyklos kuklikai.

186 Palmų daržas ant kranto Monolca upės, Honolulu, Hawai.

187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.

188 Hawaiiška moteris, gaudanti Pee-heal, mažiukų kriauklinę žuvalė.

189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.

190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.

191 Plauka ir plaukiantis laivų talsymo dirbuvė Valparaiso, Chile.

192 Jamaleco Brookline gatvė, Port Antonio.

193 San Francisco gatvė, Mexico City.

194 Didysis pliaušis, Mexico City.

195 "Joimas šėnims".

196 Mažos apginėjimas.

197 Kalėdų rytas.

198 "Tėvo mūsų, kuris esi danguose"

199 Pagalvėlių karė.

200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš pamintų paveikslėlių kačiukų. \$3.00

100 tų pačių paveikslėlių kačiukų be teleskopo. \$2.00

25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo. \$1.00

Pats vienas teleskopas be paveikslėlių kačiukų \$1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 malyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekvienam pundelyje, beveik visi titkai paveikslėliai, tai yra malyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobėčių paveikslai, taipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigūs užsėdyti, nes ji kačiukų titkal 35 c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 tola oat malyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Šitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškūs, yra dirbti gabniausių artistų, brangaus darbo. Į juos siurint matai viską taip aiškiai kaip prie akis nebūtų jokio paveikslėlio, bet tikrai gyva regykla.

Atminkite, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kačiukų \$1. Vieno Teleskopo užtenka ant visų ir visokių paveikslėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslams. Kada turi teleskopą, tai gali imti paveikslus kokius tik nori ir visi tikrai į tą patį teleskopą.

Slėpsdami pinigūs ant teleskopo ar ant kitokių reikalių visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

**Ant 17 Akmenu
Railroad
Laikrodėlis**

Ant 17 akmenu reguliuojamas, gausie užsukamas ir neautomatas, vyriškas ir moteriškas. Išk aukso, sidabro, briliantų, žaliųjų, juodųjų, gražių iškilnių laisvą roto. Visar vertojamas gėlozinkelio tarnu kaip taiksliausias laikrodis; gvarantuotas ant 25 metų. Šis laikrodys patalpinamas C.O.D. ant 25 metų adresu. Su pavėlytinu užsukimok expressu \$5.75 ir atvežimo kaštus ir paštui laikrodėlių, paštui, kardinia yra vis da bloki nuo Union stoties.

25 metų. Šis laikrodys, patalpinamas C.O.D. ant 25 metų adresu. Su pavėlytinu užsukimok expressu \$5.75 ir atvežimo kaštus ir paštui laikrodėlių, paštui, kardinia yra vis da bloki nuo Union stoties.

25 metų. Šis laikrodys, patalpinamas C.O.D. ant 25 metų adresu. Su pavėlytinu užsukimok expressu \$5.75 ir atvežimo kaštus ir paštui laikrodėlių, paštui, kardinia yra vis da bloki nuo Union stoties.

Excelsior Watch Co.
 900 Central Bank Bldg., Chicago

Mažiau kur begi?

Išmą į valstiją Washington, bet ten yra daug darbu ir uždėdėl gėti, o pas Jom. Milių galima užsiti ir gauti visokių gėrų: roduos; bet gauti gauti užsiti nly ir į kitokių peratūrij gėrų ir maistų. Jo kardinia yra vis da bloki nuo Union stoties.

"Standard Saloon"
 193 Washington St., Seattle, Wash.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje

Ir Didžiausias Ofisas

Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvis gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokėsčių. Teipgi kiekvienas lietuvis gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už šudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po \$3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svetą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikoni ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agentūros visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortę prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasiznok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalaus, čia viską gausi.)

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.
 Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip pat čia gausi.
 Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už \$3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.

Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.
 Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.
 Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortės, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutautuoti (užėdėti), prisiųsk šiton bankon pašto money orderiu, o gausi nuo mūsų bankinė knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Lietuviška Sankrova

agentura literatūros ant "North Side" Chicago, on galima gauti mokslinių, vėstinųjų ir drastių knygų, radančių, knapiarčių, alievolių, viso q laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų omatoms. Teipgi užlaikan visokių tavoro: juoto, pašelių, plunksnų, drukuojamų mašinokių, itvų, stereoskopų ir dangelių kitų daiktų. Neimirsikite atsiimti, o būsite užgandinti.

Petrus M. Kaitis
 21 Wabnis Ave., Chicago, Ill.
 (šalia Lietuviškos Bažnyčios).

PINIGŲ PREKĖ.

1 500 rublių, rublis po.....	52%
uo 500 iki 1000 rublių, rublis po..	52
irš 1000 rublių, rublis po.....	51%

Prie kiekvieno siuntinio reikią pristi 25c. ant pašto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir erai suvaikščirotų ir niekur nežūtų, siųskite per "Lietuvos" redakciją, drosuodami teip:

A. OLSZEWSKI
 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotiniems Kunigams isdirba: Kapas, Arnotas, Dalmatinas, Albas, Stulas ir visus bažnytinis parejus. Visoki darba atlieka artistiskai in laiką.

Noredamose guodotinos Dr-tos, arba guodotini Kunigai, kad juos darbas butu prideranziali atlikas ir tuom suszelpi savo tautoti, pazvelkite į šiturs lietuwialiai,

T. ANDRUSEWICZ & CO.
 115 W. Division St., Chicago, Ill.

Marė Laukienė

Atsakanti Akiuška
 3246 S. Halsted St. Chicago, Ill.
 Telefonas Yards 7696

Duoda visokių rodų ir geriausių pagalbą moterims jų ligose. Pasiklinat alieks darų prie gimtų. Mo ir daktori susikandai po gimdyto. Podrugs pranešu, kad dabartinis mano ofisas randasi Olszewskio name, 3246 S. Halsted st., 32to aukšto.

Kozminsky & Yondorf,

73 Dearborn Street.
 Bankieriai.

Mes skoliame Pinigus ant turtenybų ir jol in rangisi turtenybų pirkvi, mgs su džiaugsmu prieglobstine, pasitindami tau dalį pirklio p' nigr. Greitas veikimas. Lengvos illygos. Agurs tai apmokami domiai.

Nusipirk už Randos pinigų gerą Gyvenimą.

Gyvenk vienoje ir išsrandavok antrą.

Už \$3200 gali pirkti vieną iš

50 Naujų, Dviem Augštais, Namų.

Arti Western Electric Co., Sears, Roebuck Co., National Malleable Castings Co., Winslow Brothers ornamentalų geležinių darbų ir amerikinių spiralinių dūgų išdirbinių.

20.000 Darbininkų Zmonių. \$300 Inmokesties.

Lieknys po \$32.00 kas mėnesį, imant palikū drauge. Randos \$30.00 ant mėnesio; 5 ar 6 kambariai, trioba su aukštu ir 7 pėdų panamio su išleisiam pamatais. Georgijos pušies apdaila; maudykla, šiltnamiai ir šaltas vanduo. Visoki pagerinimai įtaisyti ir apmokėti.

14ta Gatvė ir 49ta Avenue.

LOTAI Granto žemiškosios Bendrijos Padalyje neužligo pakils savo vertę. (Dovydas B. Lyman, globėjas. Willard T. Block, išdirbikas.)

Mės parduodame juos dabar po \$540 ir daugiau už Lotą \$50.00 įmokėti, likusieji \$10.00 kas mėnuo.

Nuvažiavimas į Vidurmiestį prekiauoja 5 Centus.

Vienatiniui Agentui

KNOTT, CHANDLER & CO., 110 DEARBORN STREET

Vietinis Ofisas: 12-ta ul. ir 48-ta Ave. Atidarys kasdien ir nedėlioms. Jas. F. Hildreth, uždevėjas, savininkas skyrius. Lietuviškas pardavėjas buv. visados ant vietos; jis visame jums patarnaus.

P pinigų paskoliname budavojimui.

KODEL KENTETI TYLIAI?

Jeigu esi jaunas, senas ar viduramžis **Mēs Tave išgydysime.** Mēs padarėme specialiąją begydydami ypatiską, nerviškas ir chroniškas vyrų ligas per 20 metų. Ta šaka medicinos tapo mūsų gyvenimo studija. Sorantime neduodame suviliojamų nusprendimų ligos. Visada, priimdami gydymą, duodame pilną ir pasiekiantį išgydymą; mūsų prekės žemos. **JAUNUS VYRUS** kenčiančius nuo jaunystės išgydome, kumų, pilnai išgydome. **VYRAMS** virš 40 m., kurie jaučia, kad jų pajėga nyksta, suteikiame galutinį išgydymą. Išgydome greitai ir pasekmingsi: kraujo užnuodijimą, varicocele, inkstų ir pūlinių ligas, reumatizmą, neuralgiją, skilvį ir kepenų ligas, raudonąją gyalią, vėles, pasididinusias giles ir visus odos ligus.

ATMINK! kad mes radome pacientams ypatiskai ir jų pačių kalboje ir niekada nesidurdamie juos paslėpę. **Mēs pristatome** visas gyduoles mūsų pacientams ir išsiaiškiname į visą svetį. **Prasys dykai išpildymo Blankos,** jeigu negali pats priburti mūsų ofiso. **Joje išaiškintos įvairios ligos,** ir kaip nuo jų gali išgydyti namieje.

RODA DYKAI! **VALANDOS:** nuo 9 iki 5; nedėliomis: nuo 8 iki 12.

DR. JOS. LISTER & CO., ROOM 604 L. 40 DEARBORN ST. CHICAGO, ILL. U. S. A.

Iszgydau in 5 dienas VARICOCELE HYDROCELE

Išgydau kiekvieną organinį Varicocele, Strikturą, teipgi užkrečiamą kraują užnuodijimą, nuilpėjimą, nurytą, Hydrocele arba vyrų lytiškas ligas. Tokias garbias ofertas teikiame visiemis tiems kurie buvo gydomi nuo keliolikos visokių daktarų be pasekmės ir išdėję savo pinigų dykai, vardan parodyti jog ant turia vienintelį būdą su kurio pagalba ant visados Jūs išgydysiu.

Nemokėkite už neišgydymą, tikrai už išgydymą.

Skaudėjimas skilvijo, kepenų ir inkstų, nors labai užsikimšusios, išgydan galutinai.

PLAUČIAI Sergantieji dusuliu, bronchitu arba dišėja išgydomi galutinai naujaisiu mano metodu per įtraukimą O'xalino garų.

PRIVATIŠKAS VYRŲ LIGAS. Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausio paslėptį.

VISOKEIS PATARMES DOVANAI!

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tary Lais ir Randolph st. CHICAGO, ILL.

Priėmimo valandos: nuo 8 val. rytą iki 8 val. vakaro. Nedėliomis: nuo 9 val. rytą iki 4 val. po pietų.

Dabar laikas naudokites visil

Geriausia vieta dėl pirmo su gražiais balsais Armonijai, Skripkai koncertuoti, Klarnetui, Triuba ir daugybė visokių muzikalių instrumentų. Geru Deigėsiu aukštinę, visokią žiedą, Lencigėliu, geru Britu. Albumu dėl fotografijų, Revolveriu, Strielbu, Elektrikiniu Liampuku, Robinu Litrui, Adrevariu, Pelečiu, Plukenu aukiniu (fountain pen), Gramatikui, Žodynui, Litorikui ir Maide knygoi, viso to grafiu Popierei darantys gromatui su visokiama apkalte; mėsle ir dailiozais lazdelėmis su 25c. 5 tuzinai už \$1.00. Odėli drabužiams mašinukė gana gražiai ir greitai drukuojama, litras ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik \$6.50. Užkau kitokių liudariu mašinukėliu gautuku ir daugybė naujų dalykų. Kas nori apturėti katalogą tegul prisistūdi už 5c. markę ir teisią adresą, o apturės 64 puslapių didelį ir meto NAUJA KATALOGA DYKAI! Kurime yra žinios visokių dalykų, su virš du šimtais paveikėliu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos klasos, prekes pigesnes kaip kitur. Storą knygą, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu didelį rabatą adresuoti: **K. WILKEWICH 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.**

VISIEMS DOVANAI!

Lietuviškas katalogas, katrame yra šimtai visokių dalykų, paveikėliu ir jų prekės kaip tikt: Žiedų, laikrodžių, lencigėlių, laketų, spilkų, guzikų, laikrodžių, britvų, armonikų, koncertinių klarnetų, skripkų, bubnų, kornetų, mandolinų, vargonų, fotografų, plunksnų, drukuojamų mašinų, kibininių liampų, knygių ir t. t. Lietuviškas nesiduokit išnaudoti visokiom apgavikam, kurie po įvairiom firmų vardais daktostis ir apgundinėja visuomenę. Reikalaujanti visokių dalykų, visados kreipkitės pas **M. J. DAMIJONAITIS** paduodami savo pilną adresą o gausite KATALOGĄ DOVANA! Ir būsit apgauti geriausias teisingas daktas. Vienatinė Lietuviška prekystis Amerikoje, kurį išsinešia visokius daktus apsielaujant per laiskus, į visus Amerikos ir Canados miestus ir kaimelius, per pačią arba expressa. Adresas: **M. J. DAMIJONAITIS, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.**

Visai Bylai Didžiausias Katalogas Lietuviškojo Kalboje

Bus nusistatęs kožnam kuris prišius savo tikrą vardą, pravarde, adresą ir pora markliu. Naudingas, reikalingas kožnam lietuviui ir lietuvei.

JAME TELPA

teisingi aprašymai apie gyvius 200 visokių kuniškos nesveikumo, vyrų moterų ir vaikų, laiszaizkina pradžia, priežastis ir pasekmės ligų ir pasako kokias gyduoles naudoti. Telpa paveikėliai ir prekes visokių naujaisiu elektros gydančiu aparatu, Robertinų daktin, Magiškų Aparatų, Drukuojamų ir Raszomu Maszinu, Stereoskopu ir jiems Paveikėliu, Armonikų Koncertinui, Britvui ir daugeli kitokių kožnam reikalingu daktin. Raszy k tuojaus.

Isaizklyk esita, isapilyti ir ispausk mum, o uš dvijsiu diens Didžiausias Lietuviškas Katalogas bus tavo namuose.

Vardas

Adresas

Miestas ir State

John's Supply House Pilsen Station, Chicago, Ill.

Lietuvių Daktaras

Dr. Marija Dowiatt-sass 723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.

Telefonas Canal 1479.

Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingsi visokias ligas be skaitimo.

Dr. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas

3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Telpi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingsi visokias lėmpiančias užsikimšusias ir paslėptas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingsi.

Raulai kur tu begi?

Nuči pas Petra Szlakis, nes labai ištroškęs, o pas jį galima atsivėdyti, nes jis turi poikų, kaltų bavaršką alu, gardžius rūgščius aršikius, cigarus net iš Havanos, o išgydys rus gauti žmogus poikų užkandį, kiekvieną dieną, tai jau negaliu ligiau su tamais kalbėti. Iš sveikas, turi skubintis. Prie to jis turi poikų sale vestuvėms, mitingams ir pakiloms kiekvieno, o ypač už vertę susikalbėti angliškai. Atėkite pas mane, o aš jums padėsiu, už dyk visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiuo iš kitų miestų gali gauti geriausią nakvynę.

Petrus Szlakis, 3321 Audern Ave., Chicago, Ill.

Terpe 83-ozios gatvės ir 35-ozio Placo.

Telefonas Yards 6012

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR AT LAW

Chamber of Commerce Bldg., Room 709

S. E. Corner La Salle and Washington Streets

CHICAGO, ILL.

TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvių advokatas, baigęs mokslo juriprudencijos žia Amerikoje. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuos teisnuose (suduose). Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės

Telephone Yards 6048

Dr. O.C. HEINE

DENTISTAS

OFFISAS—Kampus 31-mos ir South Halsted Gatviu :::::

CHICAGO, ILL.

GYVENIMAS VIRSZUI APIEKOŠ

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDĖJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DABIA GYVARTUOJA. ::

NAUJAUSIAS ISZRADIMAS DERMATOLOGIŠKOS MOKSL.

Daugybė odos ligų paėina nuo netvarkaus ušalialykio ir ušaliruo- timo teigti ir nuo vidurinių ligų. Daugumas odos pėkės, pėik- kaus, ušalialykio, plaukų, plėkimo per apsilėdymą, Gėdus, fos ušalialykio daktaras ar agentas, kurie tik pigiusus lyti- loje, o paskui radę mums, kad daktas daugybė gydytojų ir ušaliruo- dakt. Ir mūsų gydytoja negėdės. Gėdės maldizmas mums daro dyti, kokią žmogus likusi mūsų gydymuisi apva- tasi). Turime tuos daktarus originališką pad- kavoni ir te galime ant auto priekabai gauti bent vienas daktaras parodo mums tiek pad- kavoni, o mēs dūmėme didelį atlyginimą. Pėikų galys mums dyti jiems senas ir gėvė svėlia, tai te pagėditi negalima, bet jeigu ja- nas, o turi rėtin plaukus, o ant odos maty- ti madi plaukėdai, tai tian galime suteikti pa- gėbą: plaukus mės gėvėlia—viena diena reik- dės. Atėkite pas mane, aš jums padėsiu in- formacijas supilginti ar pėikinti. Mēs tesiu- me prisijungę apgydyti, teisiškas daktas- tas to mės vienos. Kas nori persitirti- ti tegul ralo pas mūs. Adresas **J.M. BRUNDZA Co., Chemist** New York & Brooklyn, U.S.A.

UNI-VER-SAL GYDUOLĖS

Visi žmonės užsikli mums ir mūsų gyduolėms, kurioms duodame teisin- gausią rodą per laiką dykai. Kaip išgydyti Rupturą, Akty ligą, Galvos ligą, Šimkiną plaukų ir Plėk- mą, Pūklus, Saulės dėjimą, Dideren- nes, Nėzius ir lytiškąi brūdą. Gyduo- lės nuo dantų geriausios už 20c. Nuo ko- jų užtrinti tik 10c. Mēs turime apie pu- sę milijono laikų su padėkavonėmis nuo žmonių visokių tautydybių. Rašyk pas mūs: **J. M. BRUNDZA CO., 996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.**

GERIAUSIAS PRIETELIS

Tas, kurs pagelbi nelaimėj; bet ar gali rasti sukesnė nelaimė žmogui, kaip būti varginamui ligos?

Tuom gelbėtojum nuo visokių ligos kankynių — silpnųbių, yra Dr. Collins New York Medical Institutas, nes tai Institutą visuomenė vadina gyvasties gelbe- tojum ir geriausiu prieteliu, už išgydymą daugiausia ir nuč visokių ligų, ne kaip kokie kiti daktarai, Institutai, ar Ligonbučiai, išgydant ir tokias ligas, kurių kitur neįstenge iš- gydyt, tuos ir pagelbėjo.

Kur mokslas, vienybė — ten yr galybė; per tai Institutas, gydyme turi gerą pasekmę, kad jame apart Daktaro Profesoriaus, darbuojasi tikri Specialistai ir tam Insti- tute yra daugiau daktarų, ne kaip rakuojant visus, į kruvą, kurie šiam laikraštyje pagar- sinti. Vaistai, kurie tik žinomi daktariškame moksle kaip geriausi, tai iš visos pasaulės yra pargabanti; apart ty, ką Instituto Specialistai nuolatų darbuojasi, išrandant naujausius vaistus, kuriuos kitur negalima gaut. Per tai pasekmingsi vyvairios ligos ir tampa per- lėtos, jog tokia galybė darbuojasi ir geri grynai vaistai vartojami.

Jeigu nesveikas, tai nesivargyk ligoms, neatidėliok!

Kad ne asilikali, tai aprašant ligą atsišauk, o busi išgydytas nuo: Kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpų ir su- kaus kvėpavimo, greito pailsimo, kosulio, kepenų ir inkstų (kidney) ligos, dyspepsijos, vidurių ligos, nevėrinimo, užsikimšimo, žarnų slogos ir skaudėjimo vidurių, šonuose, liūnuose ir po krūtine. Galvos skaudėjimo, svajimo, užimo ir spiegojo ausys, bei kurtumo. Kraujo nečystumo, išbėrimo spuogais, juodgalvės ir parkoms, niežais. Akty ligos. Neuralgijos, neurasthenijos, tirpimo kuno. Reumatizmo, skaudėjimo po visą kūną smegenų, kaulus ir gyslas bei sanarių, sutinimo. Gettigės. Nuilpėjimo ant sveikatos ir lytiškai (neįėjuma-nemėli). Blogus sapnus ir sėklos nubėgimo. Nuo sužagėties su visomis balaisios pe- sekėms sugrovimo sveikatos. Priepolio, nosmario, nervikumo, greito ir didelio piktumo. Nuo lytiškų pilkų užkrečiamų (slaptų) ligų — kokie jos vardo ar skrytus nebūtų, į trumpą laiką lieksai išgydyti. Puslės ligos, skausmingo ir lėkiaus dėjimo- mosi. Palukimo Hemoroidų. Nemiegojimo, sunkumo kojos, rankose. Lenkimasi draugijos, neturėjimo vaistus ir kily vėdės, slaply ligų vyrų, kaip ir moterų; skausmingų ir nereguliarių mėnesinių, neturėjimo andrapanų, kenkimo baityli ir kurias iš ligos varginimui žmonių atisranda. Po ištyrimui, kad apsimia išgydyti ir duoda vaistus, tai užtikrinta sveikata ir išgydymas. Slaptybės švental užtiknom!

Kad visokios ligos tampa išgydytos, tai pato darbel už save kalba ir iš daugybės išgydytų, pagal jų norą, nors keltų pataipinam padėkavoni; ką kiti daktarai negali padaryt. Sztai ką išgydyti kalba:

Quodlibetas Professorius/Instituti

Nors daug daktarų perisada, bet jie tik mano ligą užsėdino begydyant, nors ir geriaie ydiniai, bet Hospitalais alg mės, bet savo Ofisose valandose, nuo ryto iki vakaro namie sėdi. Bet kaip į Jų glub atidaviam, aprašydami, ir prišpaus gyvimo svarbioja, tai prapuoš skaudėjimas stėnos, rankose, kojos, pėliose ir vis ligas, kurių buvus įvairų per ušaliminting pasielgim, kaip yra aprašyti Jūs knygoje „Vadovas į Sveikatą“ ant 146 puslapio. Dabar esu sveikis kaip niekad nesirėję ir dėjim, už knygių rodę, o labiausiai tai gerus grynus gyduoles.

CH. GALUNAS, Box 114, Mallberry, Kansas.

Mielas Dr. Profesoriau ir Specialistai!

Nors žilus metas prisikankiam teip labai skaudžia liga, bet kad Jūs įstengė mane išgydyti nuo to galvos skaudėjimo, vidurių ir gumbų gėlimo, tankaus skausmingo šlapinimo ir baitylių gėlėjimo, su skaudėjimu krūtims ir visose sanariuose. Nors nesitikiu, kad nors išgyti, nes kožnas daktaras pagrėdy apėdo, nieko nepagalbėdumas. Bet kaip į Jūs garbingų Institutą atsišaukiam ir nesitikiu, kad mano sveikatos daktarė, tai tai jau po suvartojimo ty paskutinių gydytojų perisidėjimo, kad esu pilnai šveiki, už tai išmone skaud- didelį padėkavonę. Tuo kelsi šėdžius noru, kad pagėdintumėi į laikraštį, k d reikalaujanti šveiki, kur tilty pagėbį sveikatos gali rasti.

Mrs. P. BOSELIENE, 1026 Nicollet Ave., Minneapolis, Minn.

Dauggalingas Dr. Collins Med. Inst.!

Kaip pirmas skaudėjimas per ligos varginimus: sunkaus kvėpavimo ir skaudėjimo šonuose, krūtini, skrepjavimo ir vaiklėjimo dieglis po visą kūną, tai per Jūs storių ir gerus gyduoles, kurias suteikė, likaus jau išgydytas. Nors iš pradžių varijau gyduoles jaučiaus savyje kaip revoliuciją, bet toliau vis ir vis darai geriau, o dabar pasilikau pilnai sveikas ir laimingas, ir kyla ušatimajaus daugia; už tai labai dėjavosi. Builus išmintingai padarę, kad iš kart prie Jūsų būtuai kreipiausi, ne kaip prae ty, kį 8 bei 6 pėdėdėdė griesel: netrukus gal ir 9 pasigirs, o iš viso tik tikras Daktaras yra. Dabar tik persitikiu, kad Dr. E. C. Collins M. I. yra geriausias prietelis ir gelbėtojas gyvasties.

J. ZEMANTY-UCKAS, 212 First St., Jersey City, N. J.

„Vadovas į Sveikatą“

Tas institutas ne tik yra gelbėtojum sveikatos ir gyva- sties, bet kad yra geriausias prieteliu žmonių, tai išdėvė labai naudingą daktarišką knyga „Vadovas į Svei- katą“, suvirš 200 didelių lapų didžio. Kuris ty knygių perskalys, ne tik mokes nuo visokių nelaimių ir ligų apsiginti, bet ir kitus gėlės pamokyt. Toj knygoj telp- pal yra plačiai aprašyti, apie vyrų ir moterų lytiškų gy- venimą ir t. t., su daug paslapybių atidėgimo. Ir tą naująjį didesniąjį knygių trečio išdavimo, kožnas įapturės, kuris atsiųs 10 centų stampomis už atsiuntimą ir savo adresą. Visiems Dovanai!

St. Bakajus, Box 335, Proctor, Vt.

Bereikalo vargintis ligoms ir silpnybėms, kad atsakančiai gali but išgydytu, atsilankant asiškai ar parašant (lietuviškai) kas kenkia. Gyduolės išsiuntinėjamos po visą Ameriką ir kitas dalis svieto.

Rašant knygos bei pagelbos sveikatai pas Daktarus, visados reikia adresuot teip:

Dr. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,

140 West 34 St. (arti Broadway) NEW YORK, N. Y.

Priėmimo valandos kasdien: Nuo 10 iki 5 val. po pietų.

Sventoms dienoms: Nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

GERA NAUJIENA KENCZANTIEM Musu Draugam Lietuviam!

Skaitytojai, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumis, užsimokes tau atsizaukti in Chicago Medical Clinic, 344 South State St., arti Harrison, priesz ejima gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuosakni ir laikant iszgydyma kožnos ligos kuria prima ant gydymo. Ar esi nerviškas ir nusimi- nes, silpnas ir nuilnes, pavargęs rytmečiai, truksta ukvatos, be gyvybes lengviai nuvargstantis, gedingas, iszrodai sunykes, neužsitiktintis, iszsigastantis suerzinantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gediniės draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys indube ir neczystos, pajudave paakiai, spuogai plemai, ar koki kitoki iszberimai ant odos, nemoraliszi ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszkas Silpnumas

nesuaugia ir szaltos dalys, nusistojimas szlapume paliktam per nakty, pienetas szlapumas, skausmai stėnos, turi nesveikuma pusės ar inkstu? Iszsiptuma gysliu maisezy, Užsė- dinta Puleky, Užakima Varskyles, Syfilitszka Užnuodyjima Kraujo, ar kokia kitokia gedinga, nervu, odos, kraujo ar užsėdinta liga? Ar skruostai indube, žymus rupeczic- iszreiskzimas ant veido, neramus naktyje, mainanczio upo, silpno vyriszkumo, turi užskur- dusias dalis, priezlaikini nykima, skausmus kauluose, puolima plauku, skaudama gerkle ir teip toliau?

JEIGU TURI, TAI CHICAGO MEDICAL CLINIC

užtikrins tau pilna ir laikanti ant visados iszgydyma, jeigu jie nusprens kad ta- vo liga yra iszgydoma. Jausi pagerejima isz pirmos dienos ir neužligo atras save karalium tarp vyrų ant kuno, proto ir szirdies. Niekas teip nesunaikina jaunos ir pusamzinij vyrus kaip iszbergiami seklos nakties laike, arba slaptin- gas nubėgimas seklos su szlapumu. Tas padaro žmogu netinkancziu prie darbo ženatves ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystes blogu dar- bu, naturaliszko silpnumo ar nuo per tankaus užgėdėdimo lytiszkų gėdavimu

MES TIKRAI TAVE ISZGYDYSIME.

Mēs gydym ir iszgydom seklos nubėgimus, nervu nusilpnėjima, užsėneji puleky, syfil- nenaturaliszkus begimus, patzagysta, inkstu ir pusles ligas, teisybe sakant, visas VYRU LIGAS. Visus klutis laimingam žėnybiniam gyvenime bus praszalintos. Tukstanczius jaunu ir pusamzinij vyrų kasmet priezlaik laiką nuszuojia in graba jaunystes iszdykumai, per tankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors viena isz virsz paminctu ženklų, pasirodavis su mum pakol da ne per velu.

RODA TAU NIEKO NEKASZTUOJA,

o gali užczedyti daug kentejimu. Valandos, laike kuriu prima ligonius: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedeliom ir kitokiose szventės dienose, nuo 10 ryto iki 12 valandos pietu tiktai. Adresas:

CHICAGO MEDICAL CLINIC

344 South State St., Arti Harrison, CHICAGO, ILL.